

NATURRESERVAT OCH NATURA 2000 - OMRÅDEN N

Innehåll

(klickbara rubriker)

Naturreservat: (de flesta är även Natura 2000)

- [N1 Bockaskede - Toran](#)
- [N2 Jättadalen - Öglunda grotta](#)
- [N3 Eahagen – Öglunda ängar](#)
- [N4 Torp](#)
- [N5 Höjentorp, Drottningkullen](#)
- [N6 Brunsboäng](#)
- [N7 Sydbillingen](#)
- [N8 Bjurum – Dagsnäs](#)
- [N9 Syltängarna](#)
- [N10 Björnön](#)
- [N11 Blängsmossen](#)
- [N12 Hornborgasjön](#)

Natura 2000:

- [N13 Axvalla hed](#)
- [N14 Vingängen](#)
- [N15 Munstorps ekhage](#)
- [N16 Ökull](#)
- [N17 Botorp](#)
- [N18 Rösjö mosse](#)
- [N19 Ruderna](#)
- [N20 Hökaberg](#)

Områden med landskapsbildsskydd:

- [No1 Valle](#)
- [No2 Sydbillingen](#)

Naturreservat enligt 7 kap 4 § miljöbalken

”Ett mark- eller vattenområde får av länsstyrelsen eller kommunen förklaras som naturreservat i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet. Ett område som behövs för att skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter får också förklaras som naturreservat.” (miljöbalken 7:4).

Natura 2000-områden med stöd av 4 kap 8 § och 7 kap 27 § miljöbalken

Medlemskapet i EU ledde bl a till att Sverige förband sig att skydda ett antal områden som skall ingå i det s k Natura 2000-nätverket av skyddsvärda områden. Skyddet är lika starkt som för naturreservat; i vissa avseenden t o m starkare.

Lagens stöd för Natura 2000-områden finns i miljöbalkens 4 kap 8 § samt i 7 kap 27 §. Läs mer i GPF/GMF 11.7 respektive 11.10.

N1 BOCKASKEDEÅSEN - TORAN

Bockaskedeåsen - Toran

Naturreservat och Natura 2000

A. Beskrivning

Bockaskedeåsen - Toran

Bockaskedeåsen – Toran är naturreservat enligt miljöbalken 7:4. Ett första reservat, Bockaskede – Björnabacken, bildades 1975 i enlighet med dåvarande 7 § naturvårdslagen. Det godkändes 1998 av regeringen som Natura 2000-område (GPF/GMF 11.10).

År 2007 utökades reservatet och fick som helhet namnet Bockaskedeåsen – Toran. Även utvidgningen var sedan 1998 Natura 2000-område. Det omfattar ”Lilla Höjen” vilket betecknar diabasbranten samt marker kring Missunnebäckens övre lopp.

Naturförhållanden

Bockaskedeåsen hör av allt att döma samman med randmoränerna i den mellansvenska israndzonen. Den höjer sig högt över omgivningen, och har mer eller mindre naturliga betesmarker av hagmarkskaraktär. Åsen är bevuxen med stora och vackra oxelträd, vars blomning på våren är mycket sevärd.

Björnabacken är en relativt brant sluttning söder om vägen, med ett par långsträckta kullar som geologiskt tros höra samman med Bockaskedeåsen. Reservatet sträcker sig nästan upp till Billingens diabasbrant.

I sluttningen finns några mindre torrdalar som anses vara ”glacifluviala rännor”, urgröpta av isälvar vid inlandsisens avsmältning. Björnabacken är till stor del åker- och betesmark, med inslag av lundvegetation.

Lilla Höjen (utvidgningen 2007) utgörs i huvudsak av diabasbranten samt rasområdet därunder. Dessutom ingår ett område med ädellövskog i Missunnebäckens övre lopp. Toran är namnet på den gård vars marker delvis ingår i reservatet.

Området är relativt lätt tillgängligt från väg 2751. Från en p-plats finns vandringsleder även till reservatet Lycke - Lilla Höjen i Skövde kommun.

Riksintresse

Hela området är av riksintresse för naturvård och rörligt friluftsliv. Del av området är av riksintresse för kulturminnesvården (GPF/GMF 11.1, 12.1, 13.1).

B. Riktlinjer

Reservatsbestämmelser

Enligt länsstyrelsens beslut 2007-05-10 gäller ett antal föreskrifter som gäller inom reservatet. Beslutet är fattat med stöd av 7 kap 5,6 och 30 §§ i miljöbalken. Föreskrifterna är uppdelade på följande sätt.

A. Föreskrifter om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden (7 kap 5 § miljöbalken),

B. Föreskrifter om skyldighet att tåla visst intrång (7 kap 6 § miljöbalken) samt

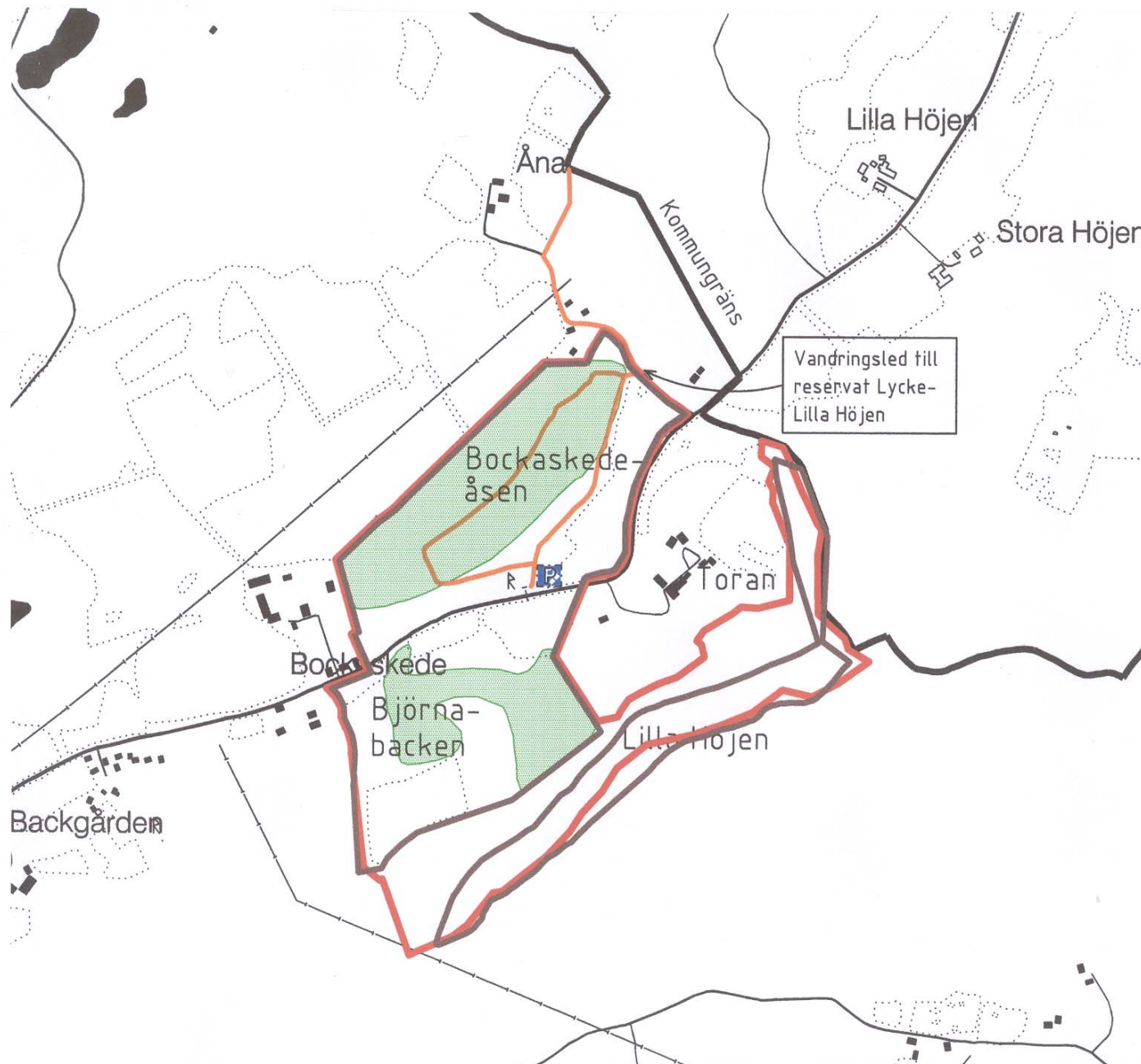
C. Ordningsföreskrifter om rätten att färdas och vistas inom naturreservatet samt om ordningen i övrigt inom naturreservatet (7 kap 30 § miljöbalken).

Utrymmet medger inte att föreskrifterna återges här. Den som vill veta exakt vad som gäller hänvisas till Länsstyrelsens beslut.

Ytterligare information:

- Länsstyrelsens beslut 19 dec 1975.
- Skötselplan. Länsstyrelsen 21 nov 1975.
- Länsstyrelsens beslut 10 maj 2007.
- Skötselplan. Länsstyrelsen 10 maj 2007.
- <http://www.vastkuststiftelsen.org/>

BOCKASKEDEÅSEN-TORAN N1

C. Beskrivning & riktlinjer: Delområden och objekt

Beteckn.	Innebörd	Läs mera
	Natura 2000:	GPF/GMF 11.10
	Ängs- och hagmark	GPF/GMF 11.5
	Vandringsled eller motionsspår	GPF/GMF 13.3

Skala 1:10000
Miljö- och byggnadskontoret 2007

N2 JÄTTADALEN – ÖGLUNDA GROTTA

Jättadalen-Öglunda grotta

Naturreservat

A. Beskrivning

Naturreservat

Området är naturreservat enligt miljöbalken 7:4 (GPF/GMF 11.7). Reservatet bildades 1975 i enlighet med dåvarande 7 § naturvårdslagen.

Naturförhållanden

Reservatet ligger längs Billingens diabasbrant. Det 30 - 40 meter tjocka diabastäcket bildar på flera ställen lodräta 10 - 20 meter höga stup med pelare och klyftor. Jättadalen är en djupt nedskuren bäckravin, omgiven av den sönderskurna diabasbranten och vittrad lerskiffer. Nedanför stupen finns rasmarker med nedfallna kantiga block av diabas.

Öglunda grotta är en liknande ravin, där enorma diabasblock bildar grottliknande rum. Under diabasen ligger lättvittrande lerskiffer och i de lägsta delarna består berggrunden av kalksten. I de kalkrika delarna växer lövskog, men för övrigt dominerar granskogen.

Besöksanordningar

Norr om Öglunda kyrka finns en parkeringsplats varifrån man kan vandra den branta stigen upp till Jättadalen. Utmed stigen finns en källa där vatten

rinner fram ur lerskiffern. Från diabasbrantens krön har man vid utsikt över hela Vallebygden med Kinnekulle i bakgrunden. Från denna utsiktspunkt fortsätter stigen söderut till Öglunda grotta. Stigen genom Jättadalen utgör del av vandringsleden Flämslättis Vallevandring (GPF/GMF 13.3).

Riksintresse

Hela området är av riksintresse för naturvård, kulturminnesvård och rörligt friluftsliv (GPF/GMF 11.1, 12.1, 13.1).

B. Riktlinjer

Reservatsbestämmelser

Enligt länsstyrelsebeslut gäller följande.

Man får inte

1. utföra fyllning.
2. anordna upplag annat än för jord- och skogsbrukets behov.
3. så eller plantera barrträd på mark som då reservatet bildades inte var skogbevuxen.

Utan länsstyrelsens tillstånd får man inte

1. uppföra ny byggnad.
2. spränga eller schakta.
3. bedriva ny husbehovstäkt.
4. anlägga väg.
5. anlägga mark- eller luftledning.
6. dika eller uppdamma.
7. så eller plantera barrträd på mark som då reservatet bildades var skogbevuxen.
8. avverka lövträd i strid mot fastställd skötselplan.

Därtill gäller föreskrifter om markägares och andra sakägares skyldighet att tåla visst intrång, samt förbud för allmänheten att plocka sten, plocka blommor, störa djurlivet, medföra okopplad hund, campa, göra upp eld annat än på anvisade platser etc. För området finns även föreskrifter om områdets skötsel samt en fastställd skötselplan.

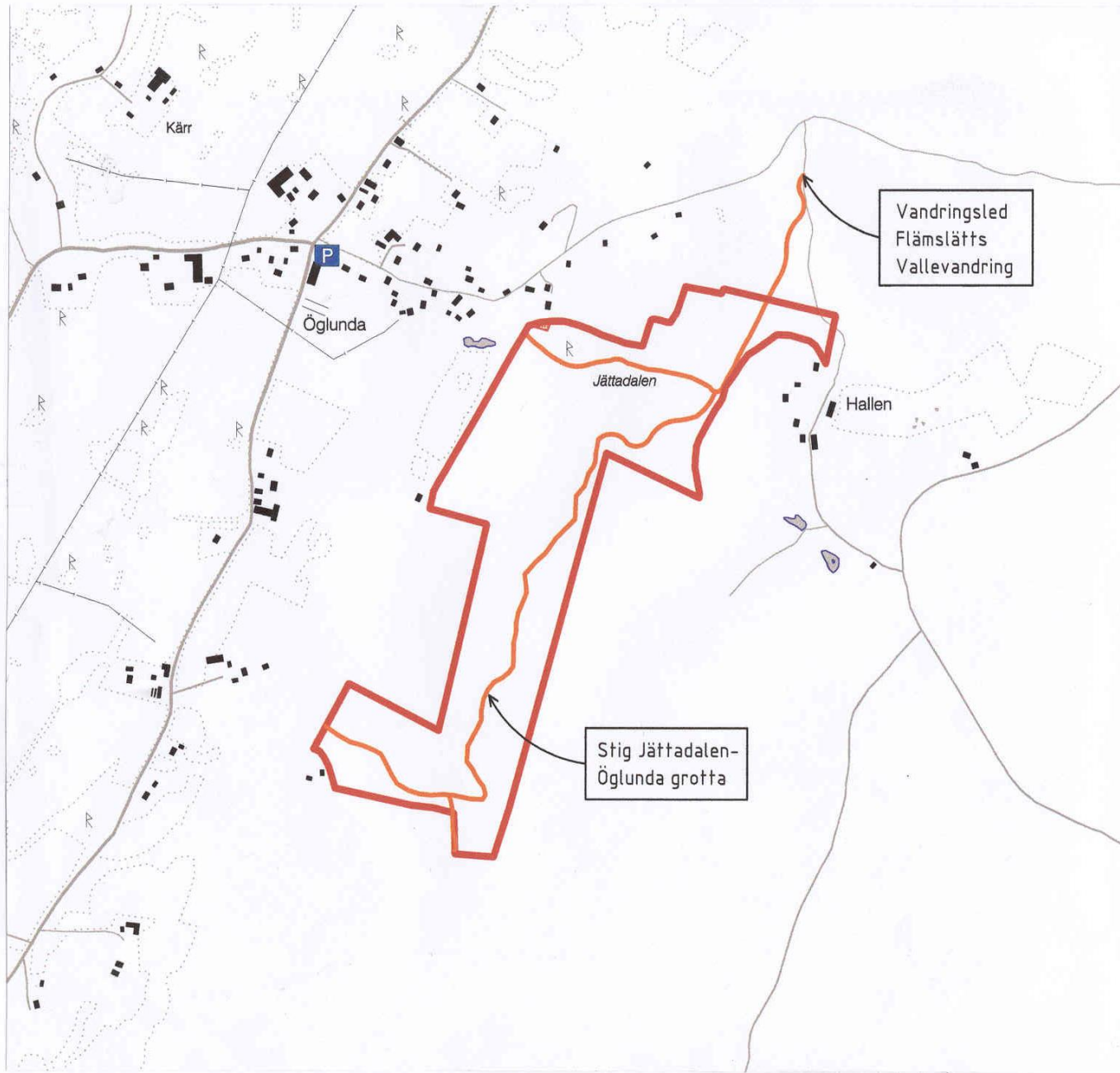
Reservatet förvaltas av länsstyrelsen.

Skara kommun delar länsstyrelsens uppfattning om hur reservatet bör förvaltas.

Ytterligare information:

- Länsstyrelsens beslut den 19 december 1975.
- Skötselplan. Länsstyrelsen den 21 november 1975.
- Naturreservat i Skaraborgs län: Vallebygden. Folder. Länsstyrelsen 1991.
- <http://www.vastkuststiftelsen.org/>

JÄTTADALEN-ÖGLUNDA GROTTA N2

C. Beskrivning & riktlinjer: Delområden och objekt

Beteckn.	Innebörd	Läs mera
	Öglunda kyrkby: Samlad bebyggelse	GPF/GMF 2.4
	Vandringsled	GPF/GMF 13.3

Skala 1:10000
Miljö- och byggnadskontoret 2004

N3 EAHAGEN - ÖGLUNDA ÄNGAR

Eahagen-Öglunda ängar

Naturreservat och Natura 2000

A. Beskrivning

Naturreservat och Natura 2000

Området är naturreservat enligt miljöbalken 7:4 (GPF/GMF 11.7). Reservatet bildades 1975 i enlighet med dåvarande 7 § naturvårdslagen. Det godkändes dessutom 1998 av regeringen som Natura 2000-område (GPF/GMF 11.10).

Naturförhållanden

Reservatet omfattar Flämsjön, Ämten och det kuperade kamelandskapet mellan sjöarna. Sjöarna ligger i stora dödisropar som bildats när grus och sand avsatts kring stora isberg vid inlandsisens avsmältning. En moränrygg utgör fördämning mellan Flämsjön och Ämten.

Reservatet rymmer några av de från naturvårdssynpunkt värdefullaste delarna av Vallebygden, och är ett välbevarat ålderdomligt kulturlandskap med en mosaik av åkrar, betesmarker och ädellövskogar. I reservatet finns två gravfält från järnåldern samt enstaka gravar. Växtligheten är frodig, med många kalkkrävande arter som är ovanliga på andra håll t ex vårärt, tandrot och storrams. Sjöarna har hög kalkhalt vilket

märks på mängden musslor, snäckor och kransalger.

Besöksanordningar

Från Eahagens p-plats, i ett planterat ekbestånd vid väg 2747, går en stig genom betesmarker och ekhagar ned till Eahagen och sjöarna. Från Eahagen fortsätter stigen in i Öglunda ängar där den ansluter till vandringsleden Flämslätts Vallevandring (GPF/GMF 13.3).

Parkeringsplatser finns även vid väg 2749, strax väster om Öglunda, samt vid väg 2747 ca 2 km norr om Eggby.

Riksintresse

Hela området är av riksintresse för naturvård, kulturminnesvård och rörligt friluftsliv (GPF/GMF 11.1, 12.1, 13.1).

B. Riktlinjer

Reservatsbestämmelser

Enligt länsstyrelsebeslut gäller följande.

Man får inte

1. utföra fyllning.
2. anordna upplag annat än för jord- och skogsbrukets behov.
3. så eller plantera barrträd på mark som då reservatet bildades inte var skogbevuxen.

Utan länsstyrelsens tillstånd får man inte (pkt 2-10 gäller ej tomtmark. Vad som är tomt anges på karta som hör till beslutet)

1. uppföra ny byggnad.
2. spränga eller schakta.

3. bedriva ny husbehovstäkt.
4. anlägga väg eller brygga.
5. anlägga mark- eller luftledning.
6. dika eller uppdämma.
7. i sjöar och vattendrag använda kemiska bekämpningsmedel.
8. så eller plantera barrträd på mark som då reservatet bildades var skogbevuxen.
9. så eller plantera lövträd på mark som då reservatet bildades inte var skogbevuxen.
10. avverka lövträd i strid mot fastställd skötselplan.

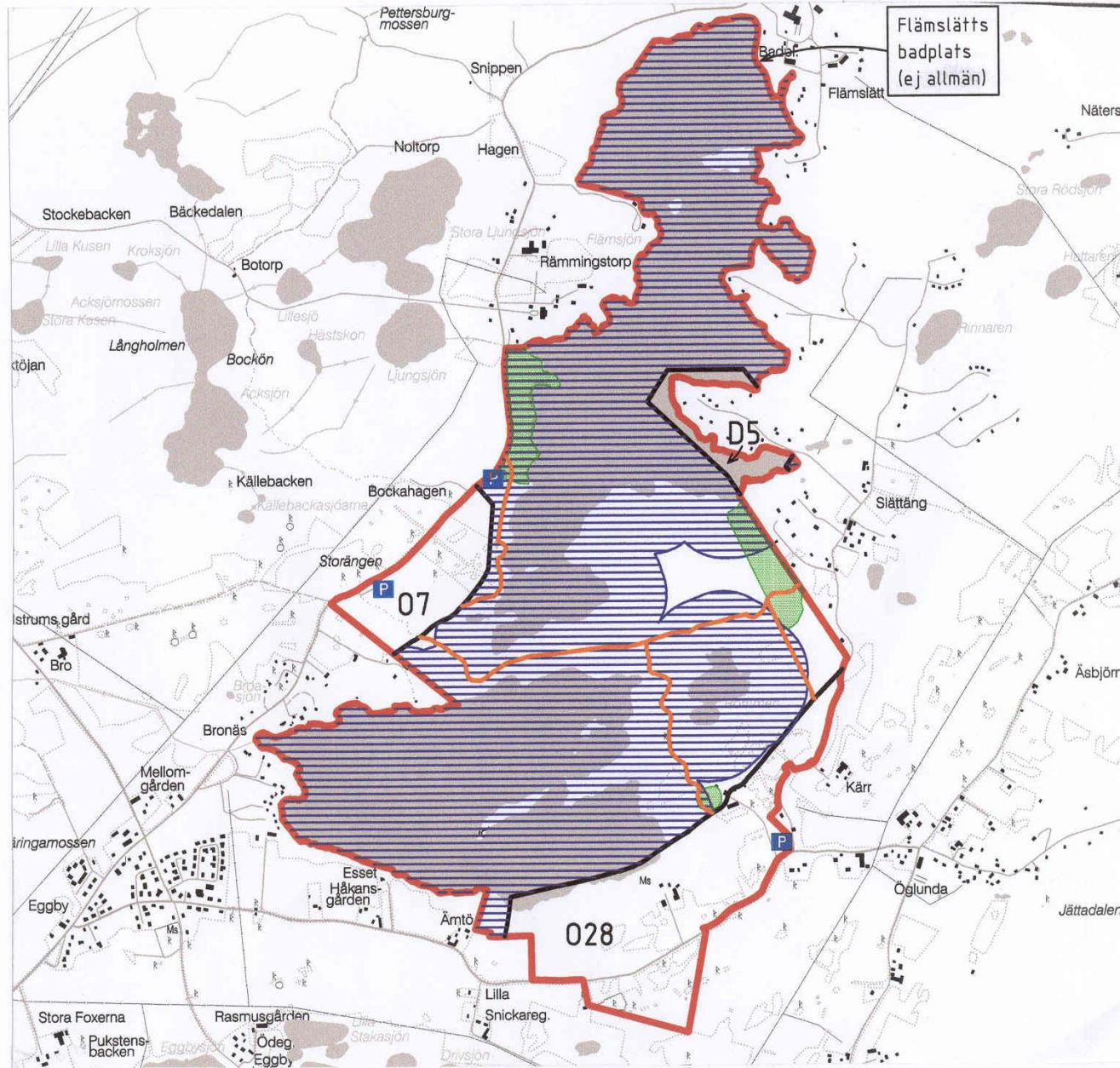
Därtill gäller föreskrifter om markägares och andra sakägares skyldighet att tåla visst intrång, samt förbud för allmänheten att skada marken, plocka blommor, störa djurlivet, medföra okopplad hund, campa, göra upp eld annat än på anvisade platser, köra motorbåt mm. För området finns även föreskrifter om områdets skötsel samt en fastställd skötselplan. Föreskrifterna utgör inte hinder för drift av allmän väg eller för normal röjning av skogsgator för luftledningar.

Reservatet förvaltas av länsstyrelsen. Skara kommun delar länsstyrelsens uppfattning om hur reservatet bör förvaltas.

Ytterligare information:

- Länsstyrelsens beslut 19 dec 1975.
- Skötselplan. Länsstyrelsen 28 nov 1975.
- <http://www.vastkuststiftelsen.org/>

EAHAGEN-ÖGLUNDA ÄNGAR N3

C. Beskrivning & riktlinjer: Delområden och objekt

Beteckn.	Innebörd	Läs mera
D5	Öglunda-Slätträng: Detaljplan gäller	D5
07	Istrums fornlämnings- miljö: särskilda rikt- linjer	07
028	Öglunda kyrby mm: särskilda riktlinjer	028
	Ängs- och hagmark	GPF/GMF 11.5
	Strandskydd	GPF/GMF 11.11
	Vandringsled	GPF/GMF 13.3

Skala 1:20000
Miljö- och byggnadskontoret 2004

Torp

Naturresept och Natura 2000

A. Beskrivning

Naturresept

Området är naturresept enligt miljöbalken 7:4 (GPF/GMF 11.7). Reservatet bildades 1975 i enlighet med dåvarande 7 § naturvårdslagen.

Natura 2000-område

Regeringen godkände den 1 april 2004 att större delen av reservatet skall ingå i nätverket Natura 2000 (GPF/GMF 11.10).

Naturförhållanden

Reservatet är en välbevarad och representativ del av Billingens västsluttning, med en markerad djup dalgång "Torprännen". Torprännen, och en del mindre dalar uppe i sluttningen, har bildats av mäktiga vattenflöden i samband med inlandsisens avsmältning. Högst upp har diabasen gett upphov till en relativt markant brant.

De lägre delarna är åker- och betesmarker, som högre upp övergår i hagmarker med inslag av lundar, ekplanteringar mm. Fågelbärsträd förekommer rikligt, men längst upp vid diabasbranten dominerar granskog. I sluttningen finns några torp, husgrunder och ödetomter från tidigare torpbebyggelse.

Strax utanför, men nästan omgivet av reservatet ligger Torps f d ryttmästarboställe. Mangårdsbyggnaden på är från 1700-talet med bevarade inredningsdetaljer i empirestil från början av 1800-talet. Övriga byggnader är från tidigt 1800-tal. Byggnaderna och trädgården är byggnadsminne, se objektbeskrivningarna.

Besöksanordningar

Från en parkeringsplats vid väg 2751 leder en markerad strövstig in i området.

Riksintresse

Hela området är av riksintresse för naturvård, kulturminnesvård och friluftsliv (GPF/GMF 11.1, 12.1, 13.1).

B. Riktlinjer

Reservatsbestämmelser

Enligt länsstyrelsens beslut gäller följande.

Man får inte

1. utföra fyllning.
2. anordna upplag annat än för jord- och skogsbrukets behov.
3. så eller plantera barrträd på mark som då reservatet bildades inte var barrskogsbevuxen.

Utan länsstyrelsens tillstånd får man inte (pkt 2-9 gäller ej tomtmark. Vad som är tomt anges på karta som hör till beslutet)

1. uppföra ny byggnad.
2. spränga eller schakta.
3. bedriva ny husbehovstäkt.

4. anlägga väg.
5. anlägga mark- eller luftledning.
6. dika eller uppdämma.
7. så eller plantera barrträd på mark som då reservatet bildades var barrskogsbevuxen.
8. så eller plantera lövträd på mark som då reservatet bildades inte var skogsbevuxen.
9. avverka lövträd i strid mot fastställd skötselplan.

Därtill gäller föreskrifter om markägares och andra sakägares skyldighet att tåla visst intrång, samt förbud för allmänheten att skada marken, plocka blommor, störa djurlivet, medföra okopplad hund, campa, göra upp eld annat än på därför avsedd plats etc. Föreskrifterna utgör inte hinder för normal röjning av skogsgator för luftledningar. För området finns även föreskrifter om områdets skötsel och en separat skötselplan.

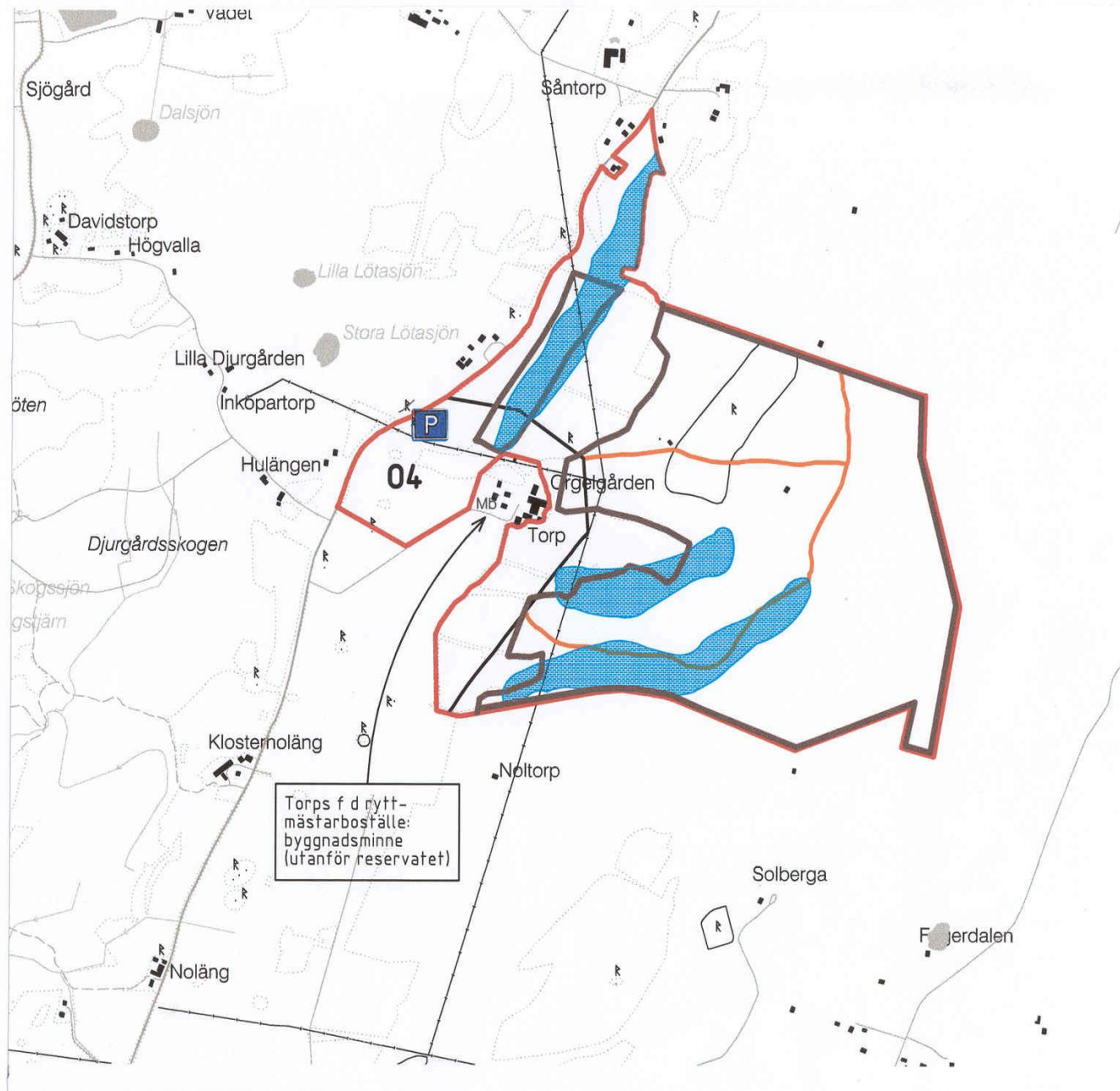
Reservatet förvaltas av länsstyrelsen. Skara kommun delar länsstyrelsens uppfattning om hur reservatet bör förvaltas.

Ytterligare information:

- Länsstyrelsens beslut den 19 december 1975.
- Skötselplan. Länsstyrelsen den 21 november 1975.
- Naturresept i Skaraborgs län: Vallebygden. Folder. Länsstyrelsen 1991.
- <http://www.vastkuststiftelsen.org/>

C. Beskrivning & riktlinjer: Delområden och objekt

Beteckn.	Innebörd	Läs mera
	Torps fornlämnings- och bebyggelsemiljö: särskilda riktlinjer gäller	04
	Natura 2000	GPF/GMF 11.10
	Våtmark	GPF/GMF 11.4
	Vandringsled	GPF/GMF 13.3

Skala 1:15000
Miljö- och byggnadskontoret 2004

N5 HÖJENTORP - DROTTNINGKULLEN

Höjentorp– Drottningkullen

Naturresept och Natura 2000

A. Beskrivning

Naturresept och Natura 2000

Området är naturresept enligt miljöbalken 7:4 (GPF/GMF 11.7). Reservatet bildades 1975 i enlighet med dåvarande 7 § naturvårdslagen. Det godkändes dessutom 1998 av regeringen som Natura 2000-område (GPF/GMF 11.10).

Naturförhållanden

Reservatet rymmer de mest kuperade och sjörika delarna av Valle. I nordöst finns landets mest utpräglade kamelandskap. Marken är kalkrik vilket märks på kalkutfällningar i sjöarna samt rikedom på musslor, snäckor och kransalger. Kulturlandskapet är ovanligt mångformigt med delvis ålderdomlig karaktär. På kullar och höjdryggar växlar öppen betesmark med slutna ädellövskog av lundkaraktär, och i anslutning till sjöarna finns mindre kärr. Växtligheten är mycket rik.

I reservatet finns Höjentorps slottsruin och kungsgård. Slottet hade anor från 1200-talet, men brann ned 1722 (se bild i Erik Dahlbergs Svecia Antiqua från 1716!). Idag återstår byggnadsgrunder och en ganska välbevarad källare.

Kungsgårdens huvudbyggnad, flygelbygg-nader och trädgård är byggnadsminne.

Besöksanordningar

Reservatet innehåller strövstigar t ex vid Höjentorp och Drottningkullen. Badplatserna vid Eggby kyrkby (ej allmän badplats) och Näs ligger delvis i reservatet.

Riksintresse

Hela området är av riksintresse för naturvård, kulturminnesvård och friluftsliv (GPF/GMF 11.1, 12.1, 13.1).

B. Riktlinjer

Reservatsbestämmelser

Enligt länsstyrelsens beslut gäller:

Man får inte

1. utföra fyllning.
2. anordna upplag annat än för jord- och skogsbrukets behov.
3. så eller plantera barrträd på mark som då reservatet bildades inte var barrskogsbevuxen.

Utan länsstyrelsens tillstånd får man inte (pkt 2-10 gäller ej tomtmark. Vad som är tomt anges på karta i beslutet)

1. uppföra ny byggnad.
2. spränga eller schakta.
3. bedriva ny husbehovstäkt.
4. anlägga väg eller brygga.
5. anlägga mark- eller luftledning.
6. dika eller uppdämma.
7. i sjöar och vattendrag använda kemiska bekämpningsmedel.

8. så eller plantera barrträd på mark som då reservatet bildades var barrskogsbevuxen.
9. så eller plantera lövträd på mark som då reservatet bildades inte var skogsbevuxen.
10. avverka lövträd i strid mot fastställd skötselplan.

Därtill gäller föreskrifter om markägares och andra sakägares skyldighet att tåla visst intrång, samt förbud för allmänheten att skada marken, plocka blommor, störa djurlivet, medföra okopplad hund, campa, göra upp eld annat än på därför iordningställd plats, köra motorbåt etc. För området, som förvaltas av Länsstyrelsen, finns en separat skötselplan. Skara kommun delar länsstyrelsens uppfattning om hur reservatet bör förvaltas.

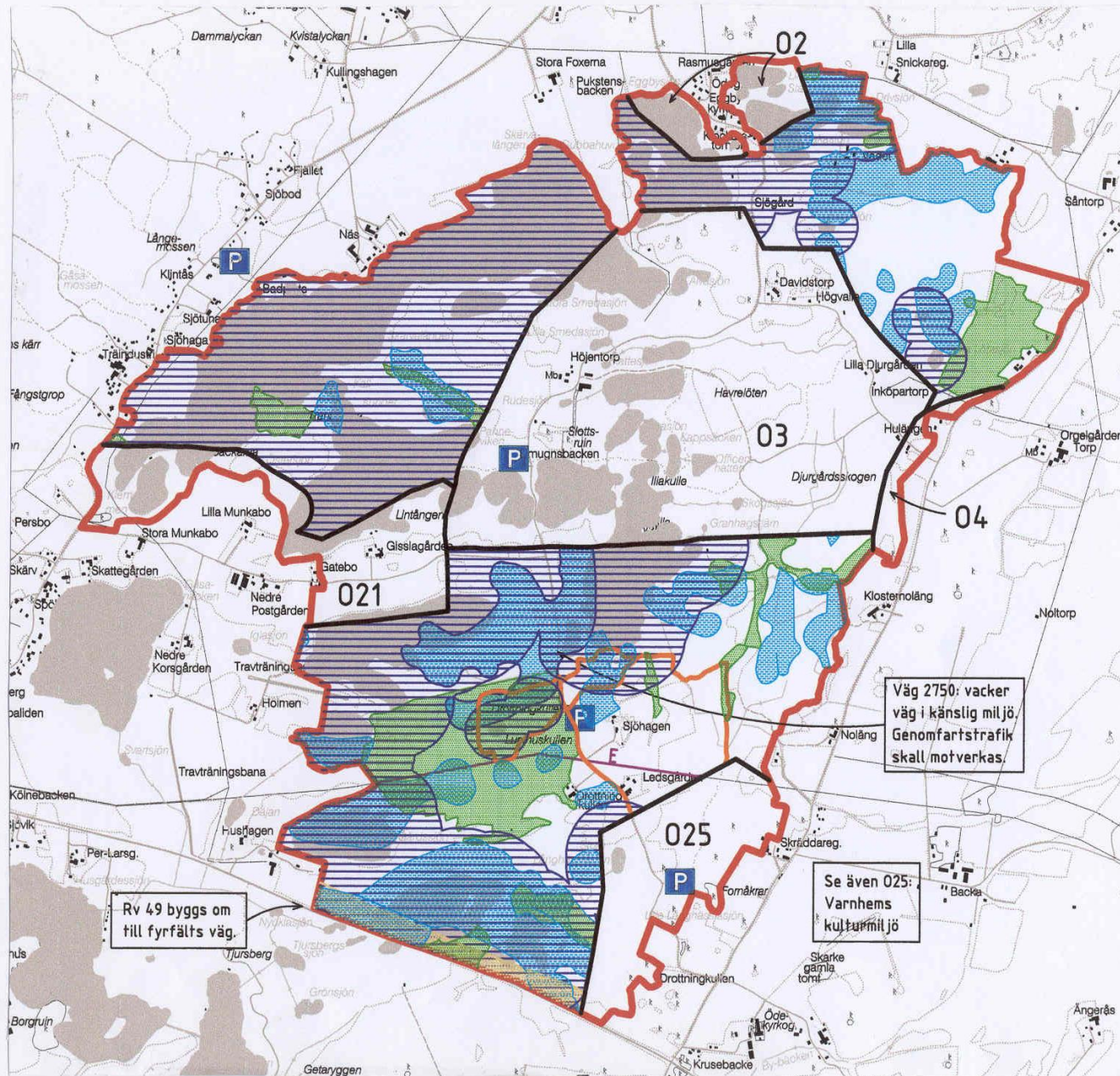
Väg 2750 (Kungsvägen)

Väg 2750 mellan Eggby och Varnhem har högsta bevarandevärde (klass I) enligt länsstyrelsens inventering av kulturhistoriskt värdefulla vägar (GPF/GMF 12.6). Rimlig framkomlighet skall finnas för turist- och utflyktstrafik samt för boende längs vägen, men genomfartstrafik skall inte underlättas.

Ytterligare information:

- Dahlberg, Erik. Svecia Antiqua 1722.
- Länsstyrelsens beslut 19 dec 1975.
- Skötselplan. Länsstyr. 21 nov 1975.
- Kultur på väg. Länsstyrelsen 1997.
- <http://www.vastkuststiftelsen.org/>

HÖJENTORP-DROTTNINGKULLEN N5

Beteckn.	Innebörd	Läs mera
02	Eggby kyrkby bebyggelse- och fornlämningsmiljö: särskilda riktlinjer	02
03	Höjentorps natur- och kulturlandskap: särskilda riktlinjer	03
04	Torps fornlämnings- och bebyggelsemiljö: särskilda riktlinjer	04
021	Skälltorp-Skärvs kulturlandskap: särskilda riktlinjer	021
025	Varnhems fornlämningsmiljö: särskilda riktlinjer	025
	Våtmark	GPF/GMF 11.4
	Ängs- och hagmark	GPF/GMF 11.5
	Strandskydd	GPF/GMF 11.11
	Reservat för ombyggnad av Rv 49	R 21
	Kulturhistoriskt värdefull byggnad	GPF/GMF 12.3
	Vandringstled	GPF/GMF 13.3
	Huvudledning för elektricitet	GPF/GMF 16.3

Skala 1:25000
Miljö- och byggnadskontoret 2004

Brunsoäng Naturreservat och Natura 2000

A. Beskrivning

Naturreservat och Natura 2000

Området är naturreservat enligt miljöbalken 7:4 (GPF/GMF 11.7). Det bildades 1972 enligt dåvarande 7 § naturvårdslagen. Det godkändes 1998 som Natura 2000-område (GPF/GMF 11.10).

Natur och historia

Brunsoäng har varit slätteräng från 1400-talet ända fram till 1920-talet. Idag hävdas en mindre del med slätter medan större delen är ängs- och hagmark med ett stort antal ekar. Ängen har lämningar av förhistoriska och medeltida bosättningar i form av stensträngar, terrasser, husgrunder, fägator, gravhögar mm. De äldsta boplatserna dateras till yngre stenålder ca 2000 f Kr men tycks främst ha bebotts fr o m romersk järnålder 200 - 400 e Kr. De flesta lämningar som ses i området härstammar från vikingatid och tidig medeltid. Namnet Brunso är ursprungligen en sammanskrivning av det fornnordiska namnet Bryniulf (Brynolf) och bo (i betydelsen gård, hemman). Det är bakgrunden till att namnet oftast skrivs med endast ett "n". Bryniulf var den Skarabiskop som köpte marken kring Brunso i början av 1400-talet.

Besöksanordningar

Brunsoäng är framför allt under våren ett mycket populärt utflyktsmål. Området är lätt tillgängligt från väg 2739, där det finns en anlagd parkeringsplats.

Riksintresse

Brunsoäng är en av landets största bevarade äldre slätterängar med stora geologiska, botaniska och kulturhistoriska värden.

Reservatet ligger på den östligaste utlöparen av Skarabergsåsen. Den ingår i den mellansvenska israndszonen, ett system av höjdryggar som bildar ett väst-östligt band genom hela Sverige och med fortsättning även i Finland. Området är av riksintresse för naturvård och kulturminnesvård (GPF/GMF 11.1, 12.1).

B. Riktlinjer

Reservatsbestämmelser

Enligt länsstyrelsebeslut gäller följande:

Man får inte

1. spränga, schakta, gräva eller bedriva täkt i någon form,
2. anordna upplag eller utföra fyllnad,
3. dra fram luftledning,
4. uppföra byggnad,
5. utföra skogsodling eller göra andra ingrepp i vegetationen,
6. utföra röjning eller avverkning i strid mot fastställd skötselplan,
7. tillföra växtnäringssämnen,
8. utan länsstyrelsens tillstånd använda kemiska bekämpningsmedel.

Allmänheten får inte

1. fälla, bryta kvistar eller på annat sätt skada levande eller döda träd eller buskar,
2. förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning,
3. framföra cykel, motorfordon eller annat transportmedel annat än på väg 2739,
4. parkera annat än på anvisad p-plats,
5. campa,
6. göra upp eld,
7. anbringa tavla, plakat, affisch eller andra störande anordningar,
8. gräva upp växter,
9. plocka blommor för försäljning.

Därtill gäller föreskrifter om markägares och andra sakägares skyldighet att tåla visst intrång. För området finns även föreskrifter om områdets skötsel och en separat skötselplan. Föreskrifterna hindrar inte normal jordbruksdrift på den åker som ingår. Reservatet förvaltas av länsstyrelsen. Skara kommun delar länsstyrelsens uppfattning om hur reservatet bör förvaltas.

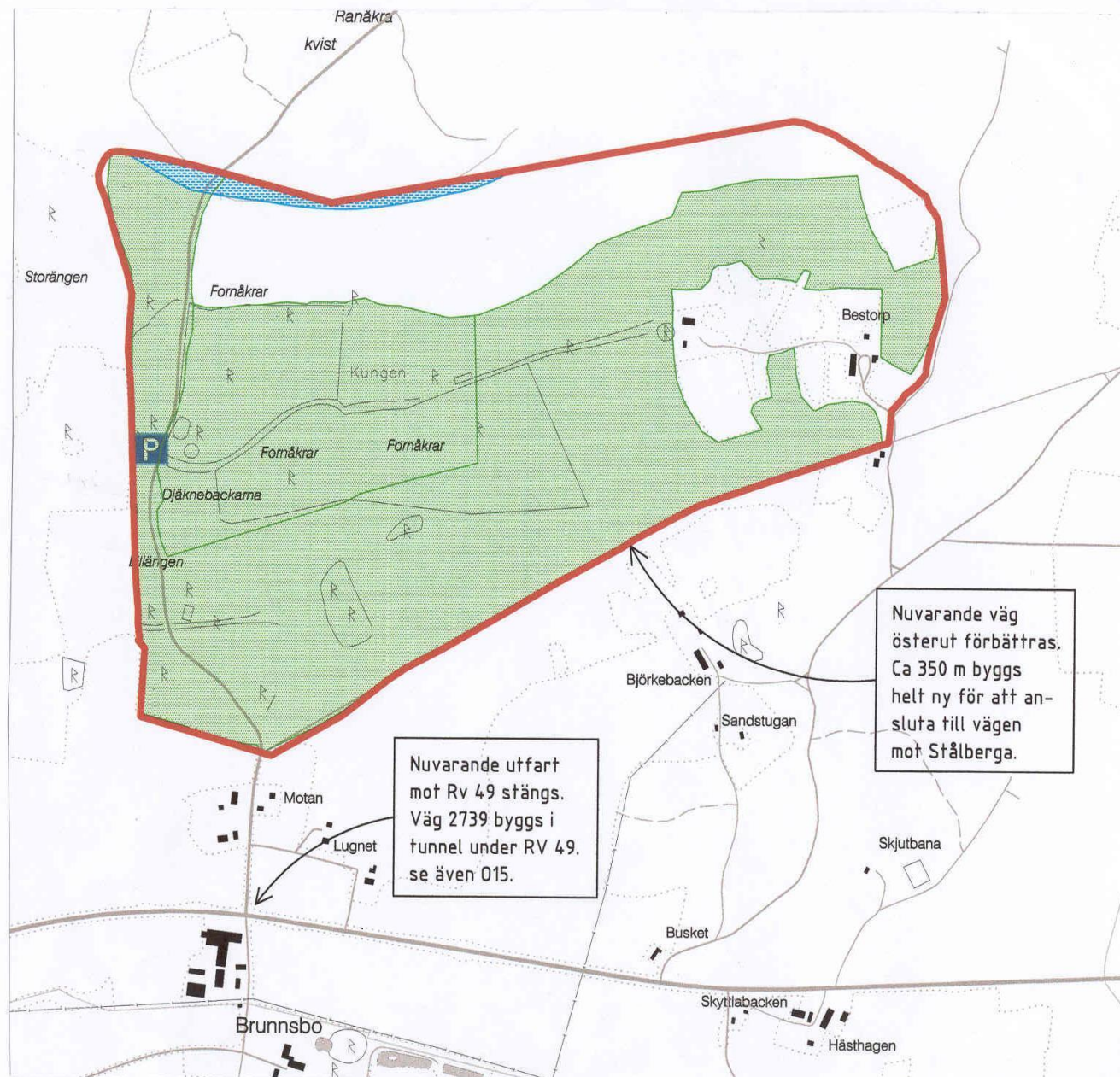
Området berörs marginellt av planerad ombyggnad av Rv49, se R21.

Ytterligare information:

- Länsstyrelsens beslut 30 oktober 1972.
- Skötselplan. Länsstyrelsen 1 aug 1983.
- Skara I (Skara Historia) sid 88-89 mm. 1986.
- Väg 49 Skara-Varnhem, förstudie. Vägverket mars 2005.
- <http://www.vastkuststiftelsen.org/>

C. Beskrivning & riktlinjer: Delområden och objekt

Beteckn.	Innebörd	Läs mera
	Våtmark	GPF/GMF 11.4
	Ängs- och hagmark	GPF/GMF 11.5

Skala 1:1000
Miljö- och byggnadskontoret 2004

N7 SYDBILLINGEN

Sydbillingen

Naturreservat och Natura 2000

A. Beskrivning

Naturreservat och Natura 2000

Området är naturreservat enligt miljöbalken 7:4 (GPF/GMF 11.7), bildat 1981 enligt dåvarande naturvårdslagen. Det godkändes 1998 av regeringen som Natura 2000-område (GPF/GMF 11.10).

Naturförhållanden

Reservatet ligger på Sydbillingens platå. Berggrunden består av diabas, och jordlagren av ett tunt moräntäcke eller torv. Diabasens yta är genomkorsad av sprickor och sänkor vilket skapat ett mosaikartat landskap, med skog i de torrare och myrmarker i de fuktigare delarna. Området ger intryck av vildmark, och är utpekat som sk ”Tyst område” (GPF/GMF 13:7). Efter 1800-talets betning och skogsbruk har skogen i huvudsak fått sköta sig själv. De hydrologiska förhållandena har inte påverkats av dikning, täkt eller liknande. Syftet med reservatet är att bevara skogs- och myrmarkerna intakta, och låta skogen utvecklas till urskog.

Besöksanordningar

På grund av den eftersträlvade vildmarks-karaktern skall anordningar för friluftsliv undvikas. Stigar spångas endast om det visar sig nödvändigt för att skydda marken mot slitage.

B. Riktlinjer

Reservatsbestämmelser

Enligt länsstyrelsens och regeringens beslut gäller följande.

Man får inte

1. anordna upplag (gäller ej tillfälliga upplag i samband med skogliga åtgärder),
2. utföra fyllning eller tippning,
3. dra fram väg eller luftledning,
4. uppföra byggnad eller därmed jämförbar anordning,
5. inplantera främmande djur- el. växtarter,
6. framföra motorfordon (undantag för transport av sjuka djur vid jakt).
7. sätta upp stängsel,
8. bedriva betesdrift,
9. arrangera idrottstävling, läger etc,
10. vidta åtgärder för insektsbekämpning.

Utan länsstyrelsens tillstånd får man inte

1. spränga, schakta eller bedriva täkt,
2. utföra dikning, dämning eller annan åtgärd som påverkar områdets hydrologiska förhållanden,
3. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel eller gödselmedel,
4. avverka, utföra skogsvård eller företa åtgärd som skadar vegetationen (undantag för vissa åtgärder i samband med jakt).

Allmänheten får inte

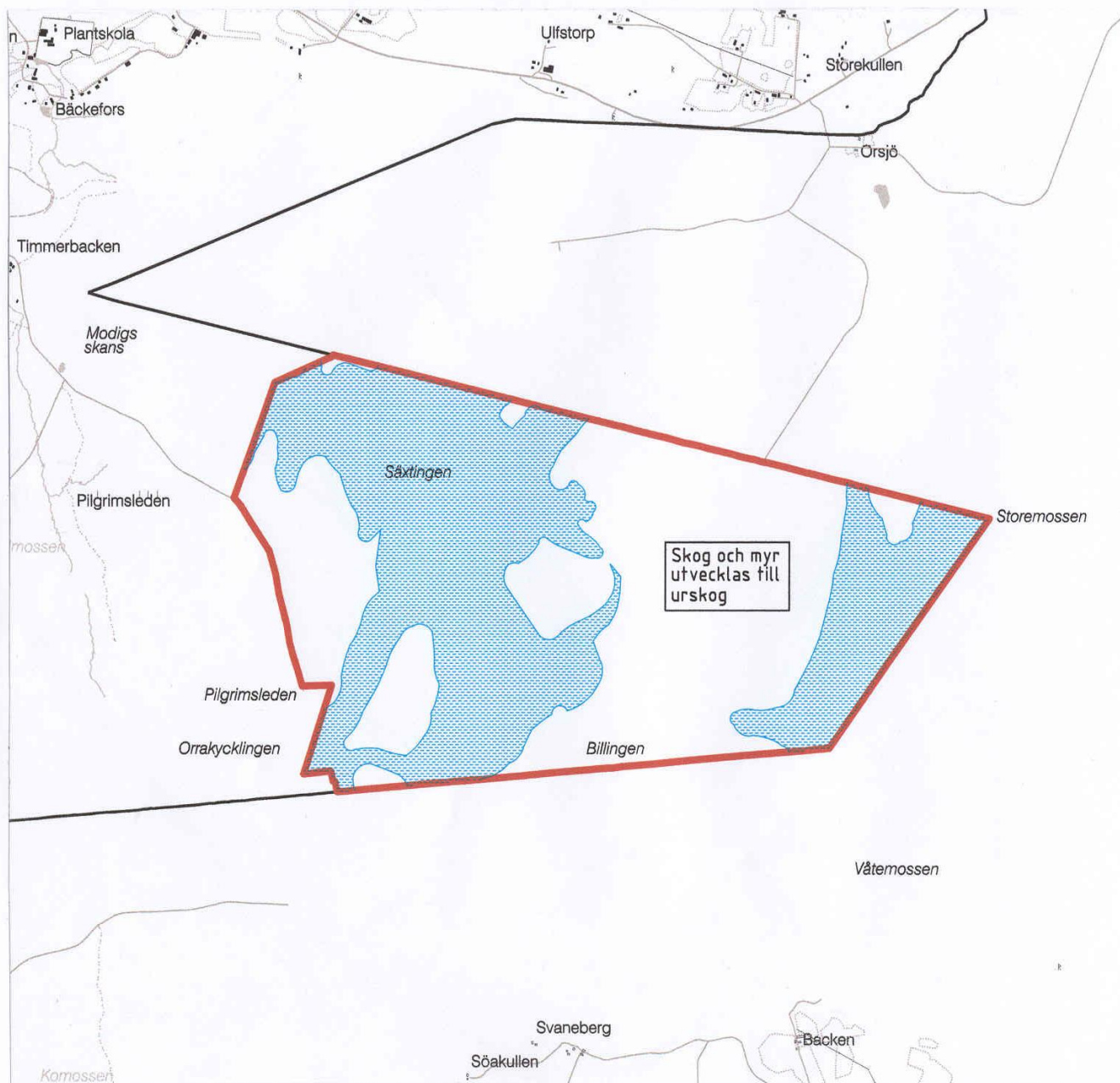
1. förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning,
2. anbringa tavla, plakat, affisch eller annan störande anordning,

3. fälla träd och buskar, bryta kvistar eller på annat sätt skada vegetationen i övrigt, t ex genom att plocka växter, lav eller mossor.
4. medföra okopplad hund,
5. störa djurlivet,
6. parkera eller framföra motorfordon eller annat transportmedel,
7. campa,
8. göra upp eld,
9. anordna orienteringskontroller, snitsla spår el likn,
10. anordna militära övningar.

Därtill gäller föreskrifter om markägares och andra sakägares skyldighet att tåla visst intrång. Föreskrifterna inskränker inte rättigheten att bedriva jakt. Jaktorn får behållas och underhållas. Dock skall man vid jakt ta särskild hänsyn till områdets särskilda förutsättningar. För området finns en separat skötselplan. Ansvarsfördelningen vid eventuella insektsangrepp preciseras i reservatsbeslutet. Reservatet förvaltas av länsstyrelsen. Skara kommun har ingen avvikande uppfattning om hur reservatet bör förvaltas.

Ytterligare information:

- Länsstyrelsens beslut 18 sept 1981.
- Jordbruksdepartementets beslut 22 december 1981.
- Skötselplan. Länsstyrelsen 18 sept 1981.
- <http://www.vastkuststiftelsen.org/>

C. Beskrivning & riktlinjer: Delområden och objekt

Beteckn. Innebörd Läs mera

Våtmark

GPF/GMF 11.4

Skala 1:25000
Miljö- och byggnadskontoret 2004

N8 BJURUM - DAGSNÄS

Bjurum - Dagsnäs

Djur- och växtskyddsområde (Fågelskyddsområde)

A. Beskrivning

Djur- och växtskyddsområde

1952 avsattes området som naturreservat med tillträdesförbud i april månad. 1962 utsträcktes förbudstiden något. 1992 blev området "fågelskyddsområde" enligt 14 § naturvårdslagen. Områdets östra delar kom 1997 att ingå i naturreservatet och natura 2000-området Hornborgasjön, se N12. I väster gränsar det till Natura 2000-området Rösjö mosse, se N18.

Idag klassas fågelskyddsområdet formellt som *djur- och växtskyddsområde* enligt miljöbalken 7:12, med tillträdesförbud 20 mars – 30 april.

Naturförhållanden

Skyddet omfattar ett ganska vidsträckt område i Skara och Vara kommuner, från Rösjö mosse i sydväst till Ore Nabb i Hornborgasjön i nordost. Det utgörs av jordbruksmark kring gårdarna Stora Bjurum och Dagsnäs, våtmarker vid Rösjö mosse och Hornborgasjön samt skogsmark.

Området är sedan lång tid rastplats för tranorna i mars-april, när de på sin väg norrut stannat vid Bjurum och Dagsnäs för att äta av den spillpotatis som funnits

på åkrarna vid det gamla brännvinsbränneriet. Sedan bränneriet lagts ned har utfordringen av tranorna fortsatt, först i flera år med potatisodling enbart för tranorna, på senare år genom kompletterande utfordring med korn. Antalet tranor är mycket stort, som mest 4000 - 7000 fåglar samtidigt.

Sedan utfodringen koncentrerats öster om väg 184 (Trandansen) har det tidigare fågelskyddsområdet fått något mindre vikt. Det bedöms ändå ha så stor betydelse för tranorna att restriktionerna tills vidare skall finnas kvar. Det innebär inga större nackdelar för markanvändningen eftersom restriktionerna inte gäller markägare och arrendatorer som brukar marken.

Riksintresse

Området är av internationell betydelse ur ornitologisk synpunkt. Hela området är av riksintresse för naturvården medan de östra delarna är av riksintresse även för kulturminnesvård och friluftsliv (GPF/GMF 11.1, 12.1, 13.1).

B. Riktlinjer

Tillträdesförbud

Under tiden **20 mars - 30 april** råder förbud mot att vistas, färdas eller uppehålla sig inom hela detta område dvs tranmarkerna vid Bjurum - Dagsnäs - Ore Nabb.

Besökare får endast färdas eller uppehålla sig på allmän väg eller upplåtna parkeringsplatser. I terrängen markeras

gränserna för de områden som är tillåtna för besök med gula ringar. Enskilda vägar inom området får varken beträdas eller befaras.

Förbudet gäller inte markägare eller brukare vid brukning av fastigheten, inte heller statlig eller kommunal tjänsteman i tjänsteärende.

Reservatet förvaltas av länsstyrelsen, och Skara kommun delar länsstyrelsens uppfattning om hur det skall förvaltas.

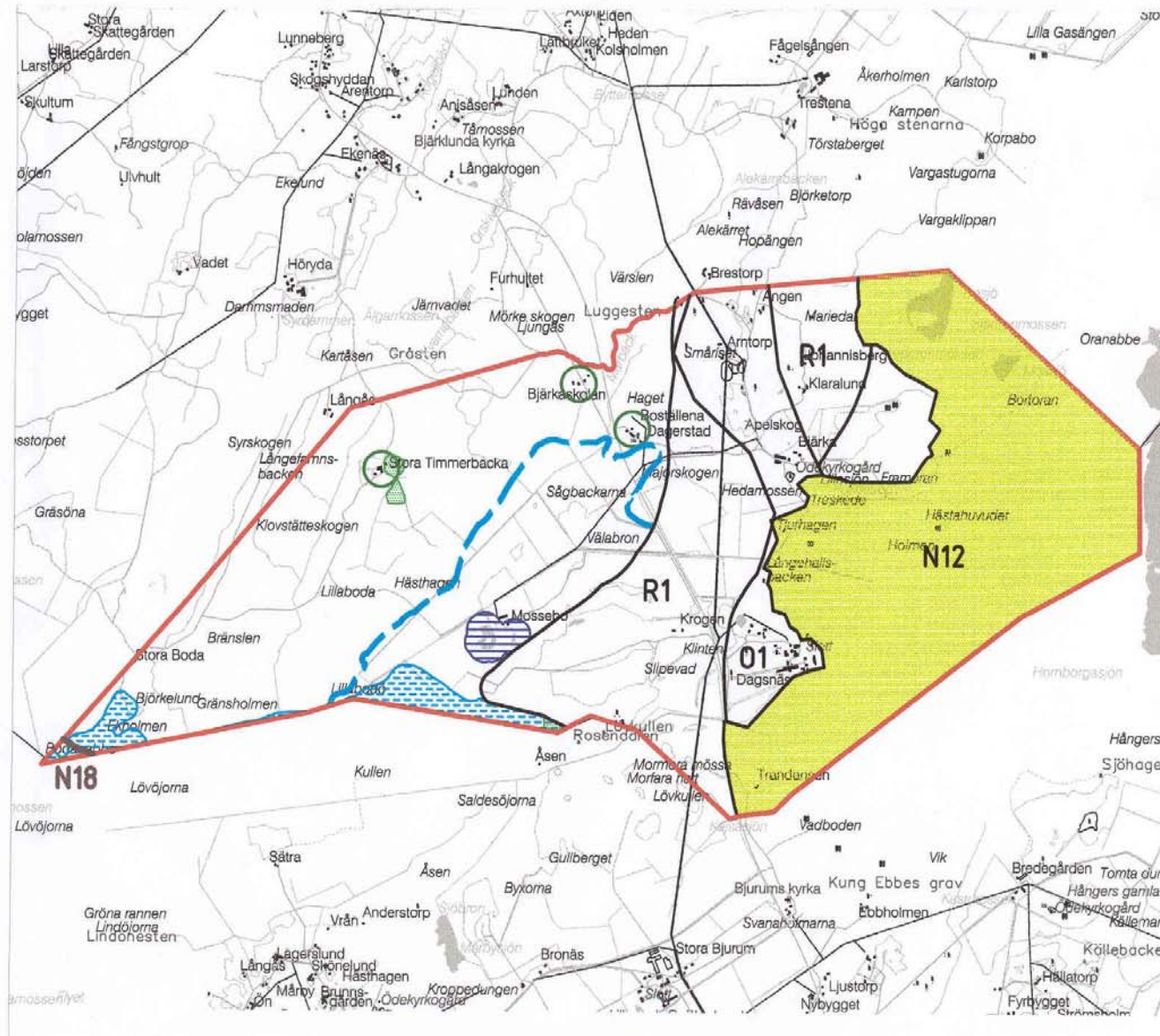
För information om riktlinjer och rekommendationer som i övrigt gäller i detta område, se respektive delområde dvs N12, N18, O1, R1 och R7.

Ytterligare information:

- Länsstyrelsen.
- Miljö- och byggnadskontoret.
- Länsstyrelsens beslut 6 mars 1992.
- <http://www.vastkuststiftelsen.org/>
- <http://www.hornborga.com/>

C. Beskrivning & riktlinjer: Delområden och objekt

Beteckn.	Innebörd	Läs mera
N12	Naturresevat Hornborgasjön	N12
N18	Natura 2000: Rösjö mosse	N18 GPF/GMF 11.10
O1	Bjärka-Dagsnäs: särskilda riktlinjer	O1
R1	Bjurum-Dagsnäs-Hornborga: särskilda riktlinjer	R1
	Våtmark	GPF/GMF 11.4
	Ängs- och hagmark	GPF/GMF 11.5
	Strandskydd	GPF/GMF 11.11
	Gräns för värdefull våtmark enligt cw-listan	GPF/GMF 11.4
	Kulturhistoriskt värdefull byggnad	GPF/GMF 12.3

Skala 1:40000
Miljö- och byggnadskontoret 2004

N9 SYLTÄNGARNA

Syltängarna

Naturreservat

A. Beskrivning

Naturreservat

Syltängarna är naturreservat enligt miljöbalken 7:4. Området avsattes 1946 som domänreservat, och blev 1996 naturreservat enligt 7 § naturvårdslagen.

Naturförhållanden

Syltängarna ligger i den västra delen av Skara kommun, i gränstrakter mellan barrskog och åkermark. Dess norra del domineras av ca 200 år gamla ekar, med inslag av enar. Den västra delen är tätt bevuxen med något yngre ekar. I reservatets inre del finns ett alkärr. Dess södra del är blandad lövskog med inslag av gran och några äldre tallar. Området har i äldre tider troligen betats. Syftet med reservatet är att för framtiden bevara och befrämja ett område med mycket gammal ekskog, som förr haft betydande utbredning i trakten. Ekens fortsatta utveckling gynnas, för att skapa god livsmiljö för de växter och djur som är beroende av gammal ekskog.

Besöksanordningar

Syltängarna är ett relativt populärt utflyktsmål för boende i kommunens västra delar. Det är lätt åtkomligt från en skogsbilväg som går genom området och som är öppen för allmän biltrafik. Två

parkeringsplatser samt en promenadstig finns.

B. Riktlinjer

Reservatsbestämmelser

Enligt länsstyrelsens beslut gäller följande föreskrifter.

Utan länsstyrelsens tillstånd får man inte

1. uppföra byggnad eller därmed jämförlig anläggning,
2. uppföra mast, torn eller liknande anläggningar,
3. anbringa tavla, skylt, inskrift, affisch eller därmed jämförbar anordning,
4. anlägga väg, parkeringsplats, led eller spång,
5. anordna upplag,
6. borra, spränga, schakta, gräva eller bedriva täkt av något slag,
7. utföra fyllning eller tippning,
8. utföra dikning, dämning, rensning eller annan åtgärd som påverkar områdets hydrologiska förhållanden,
9. avverka, gallra, röja eller utföra skogsvårdande åtgärd,
10. ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfällor,
11. framföra motorfordon annat än på befintlig skogsbilväg,
12. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel eller gödselmedel,
13. kalka mark eller vatten,
14. inplantera växt- eller djurarter.

Allmänheten får inte

1. framföra fordon annat än på befintlig bilväg,
2. parkera annat än på anvisade p-platser,

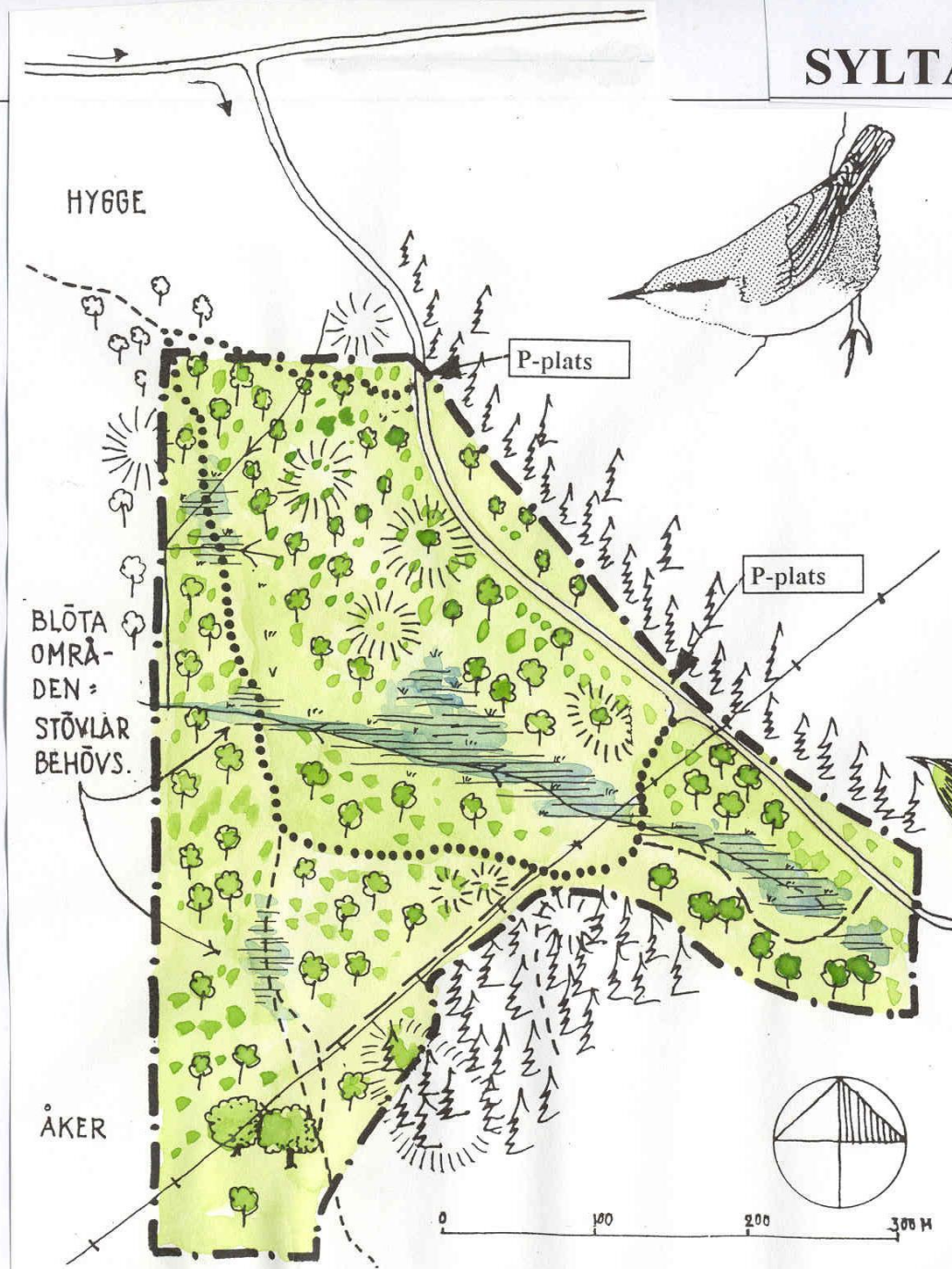
3. ställa upp husvagn, husbil eller tält,
4. cykla eller rida annat än på befintlig skogsbilväg,
5. anbringa tavla, skylt, inskrift, affisch eller därmed jämförbar anordning,
6. göra upp eld,
7. fälla träd och buskar, bryta kvistar eller på annat sätt skada vegetationen.
8. plocka växter eller växtdelar med undantag för bär och matsvamp,
9. anordna läger, sätta upp orienteringskontroller eller snitslade spår,
10. förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning,
11. skada eller ta bort vindfällor,
12. fånga och samla in ryggradslösa djur.

Därtill finns föreskrifter om vård och förvaltning samt om markägares m fl sakägares skyldighet att tåla visst intrång. Föreskrifterna hindrar inte normalt underhåll av befintlig luftledning eller underhåll av p-platser och befintlig väg. För området finns en separat skötselplan. Ansvarsfördelningen vid ev insektsangrepp preciseras i reservatsbeslutet. Reservatet förvaltas av länsstyrelsen. Skara kommun delar länsstyrelsens uppfattning om hur det skall förvaltas.

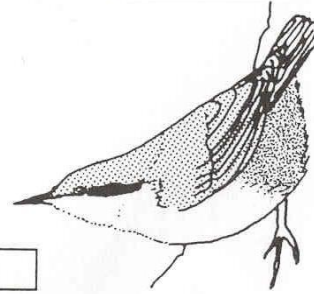
Ytterligare information:

- Länsstyrelsens beslut 19 juni 1996.
- Skötselplan. Länsstyrelsen 19 juni 1996.
- <http://www.vastkuststiftelsen.org/>

SYLTÄNGARNA N9

- Gräns för reservatet
- ☐☐☐ Ekskog
- ☐☐☐ Tätt barrskog
- ==== Bilväg
- Lämplig rundvandring
- - - - Övrig stig
- — — Stiglös passage
- ↔ Bäck eller dike
- ||||| Blöt mark
- ☐☐☐ Kulle
- ||||| Kraftledning

PLANBESKRIVNING MAJ 2004

N10 BJÖRNÖN

Björnön (Furubacken)

Naturreservat

A. Beskrivning

Naturreservat

Björnön är naturreservat enligt miljöbalken 7:4. Området avsattes 1946 som domänreservat, och blev 1996 naturreservat enligt 7 § naturvårdslagen.

Naturförhållanden

Björnön ligger i den västra delen av Skara kommun. Det omfattar knappt 7 ha, och delas av en väg i två delar. Den mindre delen norr om vägen innehåller grovstammig gran, med visst inslag av tall. Söder om vägen domineras reservatet av gamla tallar, med inslag av gran av olika ålder. Området är naturskog av gammalt ursprung där tallarna och en del granar är från 1850-talet. De flesta granarna är betydligt yngre, särskilt söder om vägen. Syftet med reservatet är att för framtiden bevara ett område av urskogskaraktär, där skogen får utvecklas fritt mot urskog och ge möjligheter till naturstudier och forskning. Varje form av ingrepp strider mot syftet med reservatet.

Besöksanordningar

Reservatet är lätt åtkomligt från den skogsbilväg som går genom området och som är öppen för allmän biltrafik. Vid vägen finns en anvisad parkeringsplats.

B. Riktlinjer

Reservatsbestämmelser

Enligt länsstyrelsens beslut gäller följande föreskrifter.

Utan länsstyrelsens tillstånd får man inte

1. uppföra byggnad eller därmed jämförbar anläggning,
2. uppföra mast, torn eller liknande anläggningar,
3. anlägga mark- eller luftledning,
4. anbringa tavla, skylt, inskrift, affisch eller därmed jämförbar anordning,
5. anlägga väg, parkeringsplats, led eller spång,
6. anordna upplag,
7. borra, spränga, schakta, gräva eller bedriva täkt av något slag,
8. utföra fyllning eller tippning,
9. utföra dikning, dämning, rensning eller annan åtgärd som påverkar områdets hydrologiska förhållanden,
10. avverka, gallra, röja eller utföra skogsvårdande åtgärd,
11. ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfällor,
12. framföra motorfordon annat än på befintlig skogsbilväg,
13. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel eller gödselmedel,
14. kalka mark eller vatten,
15. inplantera växt- eller djurarter.

Allmänheten får inte

1. framföra fordon annat än på befintlig bilväg,
2. parkera annat än på anvisad p-plats,
3. ställa upp husvagn, husbil eller tält,
4. cykla eller rida annat än på befintlig bilväg,

5. anbringa tavla, skylt, inskrift, affisch eller därmed jämförbar anordning,
6. göra upp eld,
7. fälla träd och buskar, bryta kvistar eller på annat sätt skada vegetationen.
8. plocka växter eller växtdelar med undantag för bär och matsvamp,
9. anordna läger, sätta upp orienteringskontroller eller snitslade spår,
10. förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning,
11. skada el. ta bort döda träd eller vindfällor,
12. fånga och samla in ryggradslösa djur.

Därtill finns föreskrifter om vård och förvaltning samt om markägares m fl sakägares skyldighet att tåla visst intrång. Föreskrifterna hindrar inte underhåll av p-plats och befintlig väg genom området. För området finns en separat skötselplan. Behovet av åtgärder vid eventuella insektsangrepp skall bedömas av länsstyrelsen och skogsvårdsstyrelsen gemensamt.

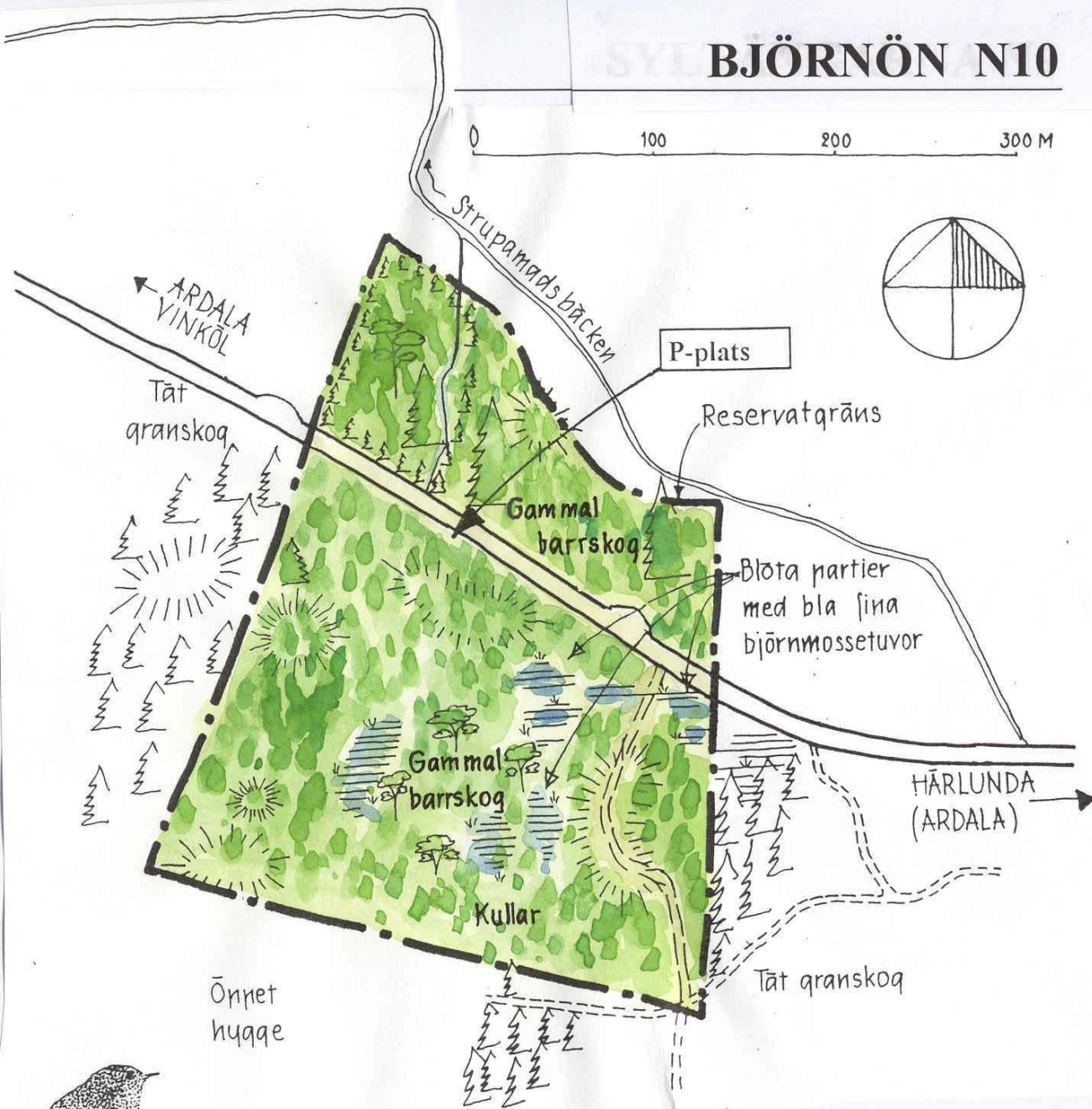
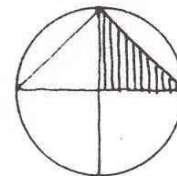
Reservatet förvaltas av länsstyrelsen. Skara kommun delar länsstyrelsens uppfattning om hur det skall förvaltas.

Ytterligare information:

- Länsstyrelsens beslut 3 juni 1996
- Skötselplan. Länsstyrelsen 3 juni 1996
- <http://www.vastkuststiftelsen.org/>

SYD BJÖRNÖN N10

0 100 200 300 M

Kungsfågel

N11 BLÄNGSMOSSEN

Blängsmossen

Naturreservat

A. Beskrivning

Naturreservat och Natura 2000

Området är naturreservat enligt miljöbalken 7:4 (GPF/GMF 11.7). Reservatet ligger även i Skövde och Falköpings kommuner. Större delen har varit skyddad sedan 1948 - 49 först som domänreservat och sedan 1996 som naturreservat enligt naturvårdslagen. Det godkändes 1998 som Natura 2000-område (GPF/GMF 11.10).

Naturförhållanden

Blängsmossen ligger högst upp på Nordbillingsens diabasplata, ca 300 meter över havet med avvattnings i alla riktningar. Huvuddelen av mossen är ett kraftigt välvt mosseplan, som är ett av länets största och blötaste med väl utvecklade höljor. Mossen omges av stora laggsystem och flacka barrskogsmarker. Syftet med reservatet är att bevara en relativt orörd högmosse, som skall få utvecklas fritt. Skogen skall utvecklas mot urskog. Varje form av ingrepp strider mot syftet. Avsikten är också att gynna forskning och friluftsliv.

hölja = särskilt blött och sankt parti i mossen.

lagg = blött stråk som oftast omger en mosse.

Besöksanordningar

Den del av reservatet som ligger i Skara kommun nås lätt från väg 2753. Från en

parkeringsplats leder spänger in till mossen och ett fågeltorn.

B. Riktlinjer

Reservatsbestämmelser

Enl. länsstyrelsebeslut gäller följande.

Inom reservatet får man inte

1. uppföra byggnad eller därmed jämförbar anläggning,
2. uppföra mast, torn eller liknande anläggningar,
3. anlägga mark- eller luftledning,
4. anbringa tavla, skylt, inskrift, affisch eller därmed jämförbar anordning,
5. anlägga väg, parkeringsplats, led eller spång,
6. anordna upplag,
7. borra, spränga, schakta, gräva eller bedriva täkt av något slag,
8. utföra fyllning eller tippning,
9. utföra dikning, dämning, rensning eller annan åtgärd som påverkar områdets hydrologiska förhållanden,
10. avverka, gallra, röja eller utföra skogsvårdande åtgärd,
11. ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälla,
12. framföra motorfordon annat än för att anlägga skidspår,
13. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel eller gödselmedel,
14. kalka mark eller vatten,
15. inplantera växt- eller djurarter.

Allmänheten får inte

1. framföra fordon annat än på befintlig bilväg,
2. parkera annat än på anvisad p-plats,
3. ställa upp husvagn, husbil eller tält,

4. cykla eller rida annat än på bef. skogsbilväg,
5. anbringa tavla, skylt, inskrift, affisch eller därmed jämförbar anordning,
6. göra upp eld,
7. fälla träd och buskar, bryta kvistar eller på annat sätt skada vegetationen.
8. plocka eller gräva upp växter eller växtdelar med undantag för bär och matsvamp,
9. anordna läger, sätta upp orienteringskontroller eller snitsla spår,
10. förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning,
11. skada eller ta bort döda träd eller vindfällan,
12. fanga och samla in ryggradslösa djur.

Därtill gäller föreskrifter om vård och förvaltning samt om markägares och andra sakägares skyldighet att tåla visst intrång. För området finns en skötselplan.

Framtida utökning

Reservatets gränser bör generellt sett utökas så att även omgivande kantskog och laggkärr ingår. Det bör även utvidgas västerut för att knytas samman med gammelskogsbestånden i Sätunaskogen och de mellanliggande äldre barrskogarna. Det skulle bli en bättre kontroll över tillflödena till den skyddsvärda Sjösmossen.

Ytterligare information:

- Länsstyrelsens beslut 25 nov 1996.
- <http://www.vastkuststiftelsen.org/>

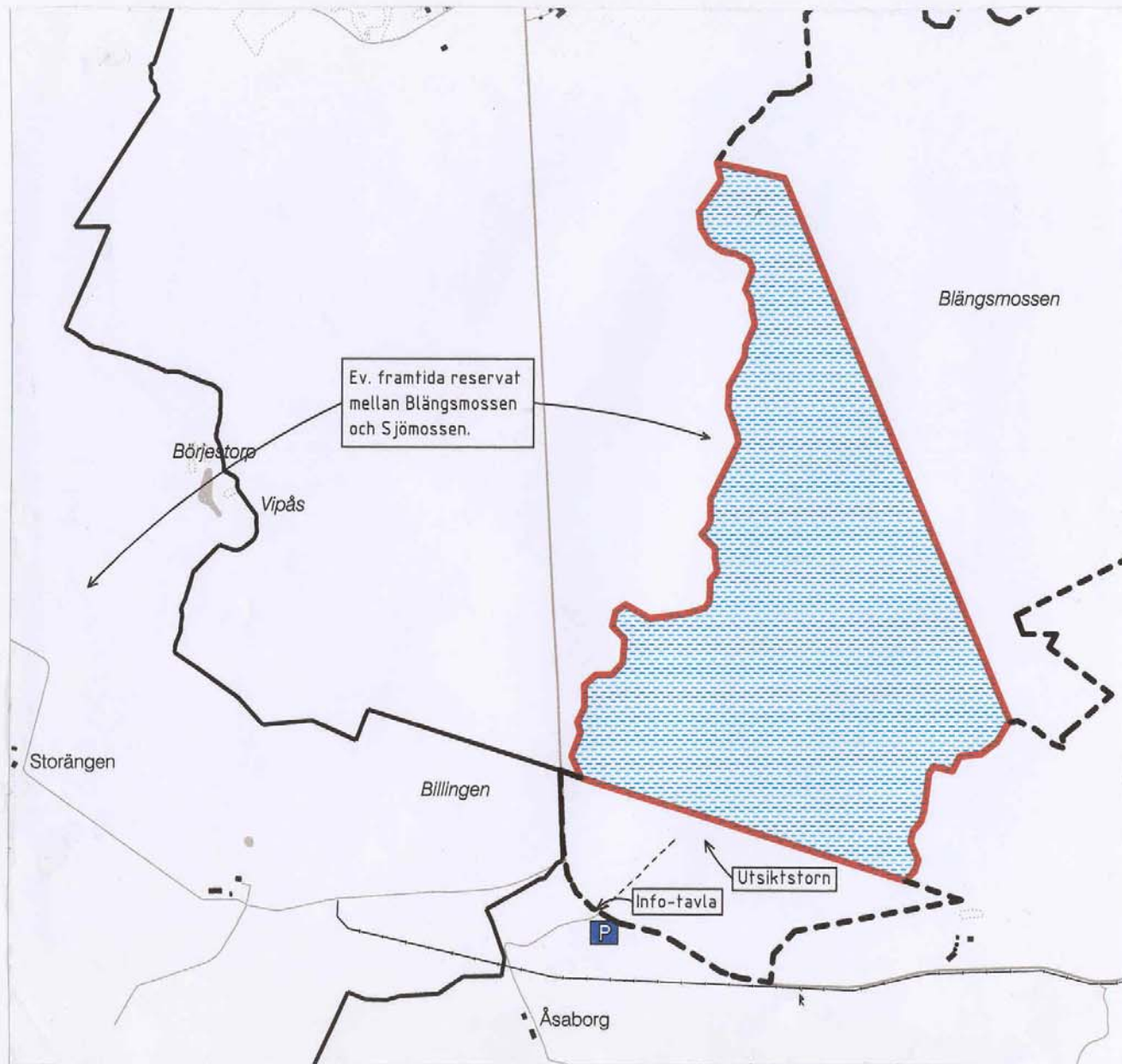
BLÄNGSMOSSEN N11

C. Beskrivning & riktlinjer: Delområden och objekt

Beteckn. Innebörd Läs mera

 Våtmark GPF/GMF 11.4

 Gräns för reservat
(avser de delar som
ligger i Skövde och
Falköpings kommuner)

Skala 1:15000
Miljö- och byggnadskontoret 2004

N12 HORNBOGASJÖN

Hornborgasjön

Naturresept och Natura 2000

A. Beskrivning

Naturresept och Natura 2000

Området är naturresept enligt miljöbalken 7:4 (GPF/GMF 11.7). Reservatet bildades 1997 enligt dåvarande naturvårdslagen. Det godkändes dessutom 1998 av regeringen som Natura 2000-område (GPF/GMF 11.10).

Bakgrund

I fem sänkingsföretag från 1800-talet till 1930-talet sänktes sjön för att ge åkermark. Sänkningarna gav dock inte det resultat man hoppats på. Marker som torrlades blev ofta lågproduktiva, och fisket försämrades. Under 1900-talet växte kraven på att återställa sjön. På 1960-talet började Naturvårdsverket utreda frågan, och 1988 tog riksdagen principbeslut om hur sjön skulle restaureras. Restaureringen är nu i huvudsak genomförd.

Besöksanordningar

Vid sjön finns inom Skara kommun ett stort antal anordningar till hjälp för besökare framför allt vid Trandansen, Ore Backar och Flians utlopp.

Riksintresse mm

Hornborgasjön är en av norra Europas främsta fågelsjöar, och ingår i den sk CW-listan (Convention on Wetlands).

Området är av riksintresse för naturvård, kulturminnesvård och friluftsliv (GPF/GMF 11.1, 11.4, 12.1, 13.1).

B. Riktlinjer

Reservatsbestämmelser

Enl. länsstyrelsens beslut gäller följande.

Man får inte

1. uppföra helt ny eller ändra befintlig byggnad, brygga, gömsle eller därmed jämförlig anläggning,
2. bedriva täkt eller annan verksamhet som kan ändra områdets topografi eller hydrologi som att spränga, schakta, muddra, utfylla eller tippa,
3. utföra mekanisk markbearbetning på naturbetesmark,
4. utföra rensning förutom normalt underhåll enligt förrättningar och vattendom,
5. anordna upplag annat än tillfälligt i samband med reservatets skötsel eller för jord- och skogsbrukets behov,
6. dra fram luftledning,
7. anlägga campingplats, tältplats eller liknande,
8. avverka skog eller annan skoglig åtgärd,
9. tillföra växtnäringssämnen eller jordförbättringsmedel med undantag för områden markerade som åker på särskild karta,
10. tillföra bekämpningsmedel med undantag för områden markerade som åker på särskild karta,
11. framföra motorbåt,
12. anordna eller bedriva skjutövningar,
13. årligen under tiden 15 mars - 15 juli vistas inom område angivet på särskild karta. Förbudet gäller inte särskilt markerade vägar, besöksområden och leder och ej heller vid fiske med ryssja eller i samband med skötsel och tillsyn av betesdjur,

14. plantera ut växter eller sätta ut djurarter som är främmande för området t ex signalkräfta och karp,
15. uppföra stängsel eller hägnader annat än vad som erfordras för jordbrukets behov,
16. hålla betesdjur 15 mars - 30 april på de områden där utfordring av tranor sker (anges på särskild karta),
17. omföra naturbetesmark till åker, skogsmark eller energiskogsodling (anges på karta),
18. omföra åker till skog samt bedriva energiskogsodling på åker (anges på särskild karta),
19. framföra motordrivet fordon på is,
20. bedriva vasstäkt,
21. anbringa tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift eller därmed jämförlig anordning,
22. bedriva fågeljakt på naturvårdsverkets områden. På övriga områden får andjakt endast bedrivas i enlighet med vad som anges i skötselplanen.

Därtill gäller förbud för allmänheten att vistas inom visst område 15 mars - 15 juli samt mot att medföra okopplad hund, rida, göra upp eld, störa djurlivet, skada växtligheten, framföra motorbåt mm. För området finns en separat skötselplan.

Kommunens inställning

Skara kommun har varit positiv till sjöns restaurering, och har inga nämnvärda invändningar mot områdets förvaltning.

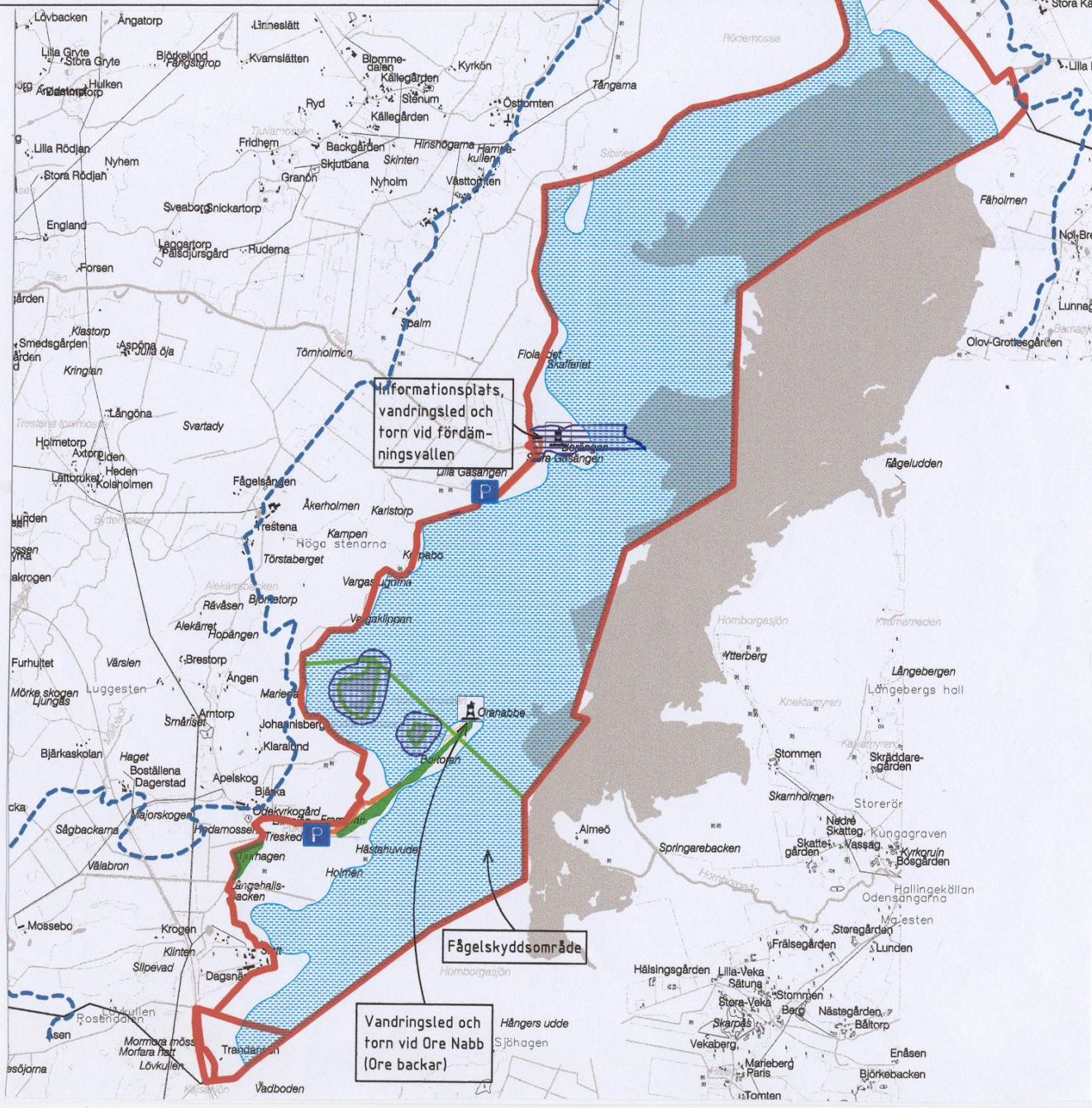
Ytterligare information:

- Länsstyrelsens beslut den 7 april 1997.
- Miljö- och byggnadskontoret.
- <http://www.vastkuststiftelsen.org/>
- <http://www.hornborga.com/>

HORNBERGASJÖN N12

C. Beskrivning & riktlinjer: Delområden och objekt

Beteckn.	Innebörd	Läs mera
	Våtmark	GPF/GMF 11.4
	Gräns för värdefull våtmark enligt cw-listan	GPF/GMF 11.4
	Ängs- och hagmark	GPF/GMF 11.5
	Strandskydd	GPF/GMF 11.11
	Gräns för fågel-skyddsområde	GPF/GMF 11.7
	Vandringstled	GPF/GMF 13.3
	Fågeltorn	

Informationsplats,
vandringstled och
torn vid fördämningsvällen

Fågelskyddsområde

Vandringstled och
torn vid Öre Nabb
(Öre backar)

Skala 1:50000
Miljö- och byggnadskontoret 2004

N13 AXVALLA HED

Axvalla hed

Natura 2000

A. Beskrivning

Natura 2000-område

Regeringen godkände 1998 att Axvalla hed skall ingå i det europeiska nätverket Natura 2000 (GPF/GMF 11.10). Området har enligt länsstyrelsen följande kännetecken:

”Mycket stor naturbetesmark med lång kontinuerlig hävd och med flera ovanliga arter. Högsta bevarandevärde i ängs- och hagmarksinventeringen. Värdefullt friluftsområde med historiska traditioner.”

Naturförhållanden

Området beskrivs även i avsnitt O20.

Besöksanordningar

Området nås lätt från Axvalls tätort samt från omgivande allmänna vägar. Parkeringsplatser finns i Axvalls centrum, vid Pansarmuséet, vid norra delen av väg 2748 (Hedvägen), vid Rv49, vid Axvalla Folkhögskola mm.

B. Riktlinjer

Statligt byggnadsminne?

Området ägs och förvaltas sedan länge av Fortifikationsförvaltningen. Riksantikvarieämbetets ambition är att säkerställa Natura 2000-området med stöd av 16 § förordningen om statliga byggnadsminnen.

Natura 2000 bör inte omfatta reservat för vägombyggnad

Planeringsarbetet för ombyggnad av Rv49 pågick under i stort sett hela 1990-talet. Vägutredningen färdigställdes 1998. Detta fanns som underlag då Länsstyrelsens föreslog Axvalla hed som Natura 2000-område.

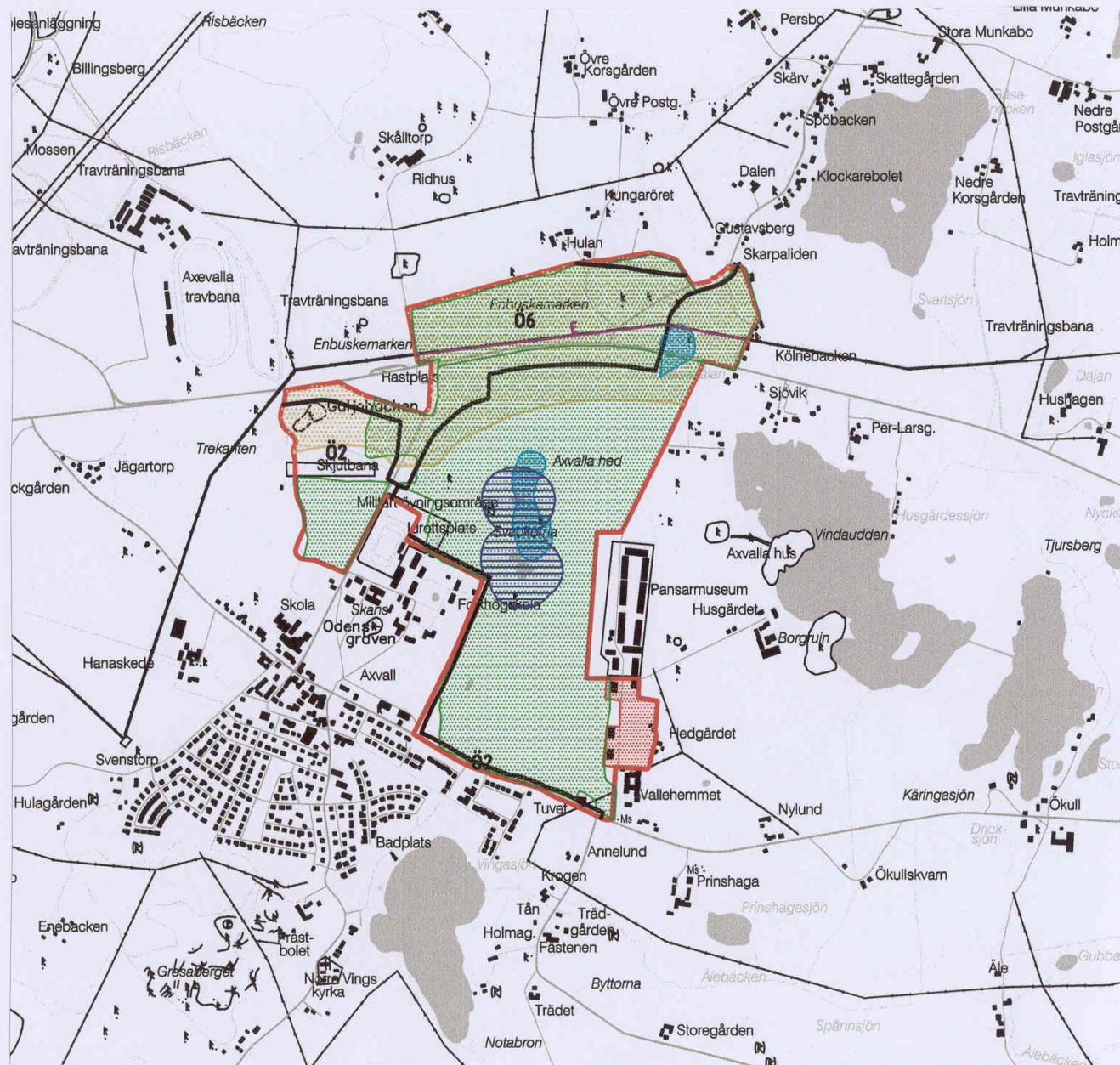
Kommunen utgår från att Natura 2000-områdets avgränsning och innebörd tolkas så att vägombyggnaden inte förhindras eller allvarligt försvåras. I övrigt har kommunen inte funnit skäl att framföra någon avvikande uppfattning om områdets användning och skötsel.

Ytterligare information:

- Ängs- och hagmarker i Skara kommun (C Edelstam). Länsstyrelsens meddelande 2/90.
- Axvalla hed. Byggnadshistorisk undersökning. Skaraborgs länsmuseum 1998.
- Länsstyrelsens samrådsskrivelse 2003-09-22.

C. Beskrivning & riktlinjer: Delområden och objekt

Beteckn.	Innebörd	Läs mera
	Fördjudad översiktsplan skall upprättas	Ö2
	Fördjudad översiktsplan har antagits	Ö6
	Samlad bebyggelse	GPF/GMF 2.4
	Våtmark	GPF/GMF 11.4
	Ängs- och hagmark	GPF/GMF 11.5
	Strandskydd	GPF/GMF 11.11
	Reservat för ombyggnad av Rv 49	R 21
	Huvudledning för elektricitet	GPF/GMF 16.3

Skala 1:20000
Miljö- och byggnadskontoret 2005

N14 VINGÄNGEN

Vingängen

Natura 2000

A. Beskrivning

Natura 2000-område

Regeringen beslutade i april 2004 att Vingängen skall ingå i det europeiska nätverket Natura 2000 (GPF/GMF 11.10).

Naturförhållanden

Vingängen ligger omedelbart söder om Axvalls tätort, och omfattar cirka 16 ha. Området ägs och sköts av Skara kommun. Dess norra del utgörs av relativt öppna betesmarker medan de södra delarna snarare kan kännetecknas som lund- eller skogsmark som domineras av ek och björk.

Fornlämningar

I området finns ett femtontal forntida gravar i form av högljknande stensättningar samt fossil åkermark med odlingsterrasser, stensträngar och odlingsrösen.

Besöksanordningar

Området används som närrecreationsområde för Axvall, och har bl a ett elljusspår. Dess norra del nås lätt från Axvall, och dess södra från väg 2695. Enklare parkeringsmöjligheter finns vid en hembygdsgård längst i söder samt på gator i Axvall. En större parkeringsplats finns vid Norra Vings församlingshem.

B. Riktlinjer

Bevarandeplan

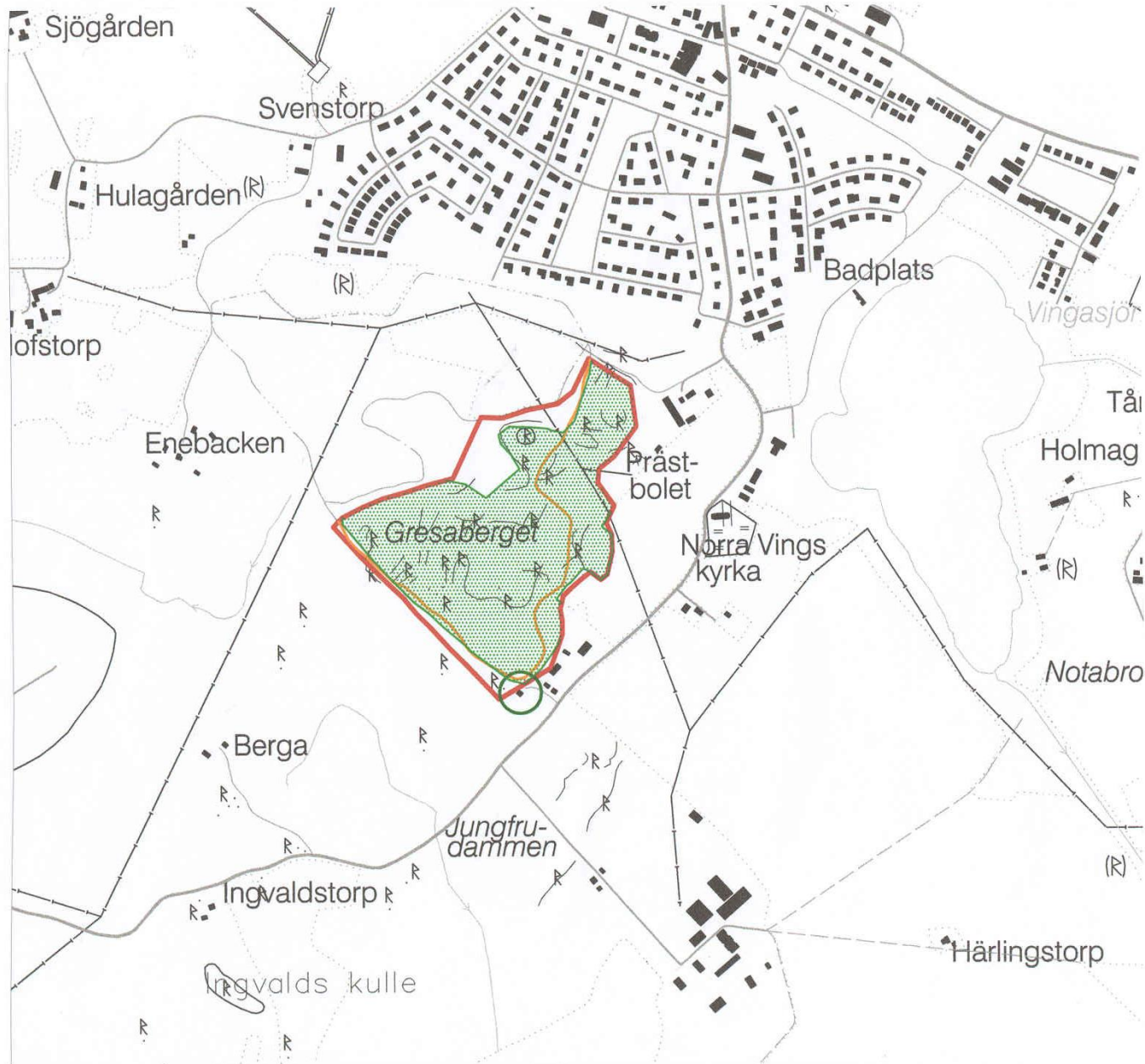
Länsstyrelsen kommer att upprätta en bevarandeplan för området. Denna skall fungera som vägledning för olika aktörer t ex stat, kommun och nyttjare.

Ytterligare information:

- Ängs- och hagmarker i Skara kommun (C Edelstam). Länsstyrelsens meddelande 2/90.
- Länsstyrelsens samrådsskrivelse 2003-09-07.

C. Beskrivning & riktlinjer: Delområden och objekt

Beteckn.	Innebörd	Läs mera
	Ängs- och hagmark	GPF/GMF 11.5

Skala 1:10000
Miljö- och byggnadskontoret 2004

N15 MUNSTORPS EKHAGE

Munstorps ekhage

Natura 2000

A. Beskrivning

Natura 2000-område

Regeringen beslutade i april 2004 att Munstorps ekhage skall ingå i det europeiska nätverket Natura 2000 (GPF/GMF 11.10).

Naturförhållanden

Hagen ligger strax väster om Munstorps gård, och omfattar cirka 25 ha. Området domineras av Ekebacken som höjer sig markant över de omgivande betesmarkerna. Norr och söder om Ekebacken breder öppna betesmarker ut sig, bestående av gamla åkrar med öppna diken.

Fornlämningar

Ett flertal fornlämningar finns inom området. Ekebacken kröns av en större stensättning. Väster om Ekebacken framträder tydligt terrasserade fornråkrar och ryggade åkrar. Dessutom finns stensträngar, odlingsrösen och gammal åker med öppna diken.

Tillgänglighet

Området nås från Munstorps gård, eller från den enskilda vägen söder om området. Besökare förutsätts visa nödvändig hänsyn till jordbruksdriften.

B. Riktlinjer

Bevarandeplan

Länsstyrelsen kommer att upprätta en bevarandeplan för området. Denna skall fungera som vägledning för olika aktörer t ex fastighetsägare, stat och kommun.

Fornlämningar

Fornlämningar och fornfynd är skyddade enligt kulturminneslagen. Skyddet gäller också för ett skyddsområde runt fornlämningarna (GPF/GMF 12.5).

Ytterligare information:

- Ängs- och hagmarker i Skara kommun (C Edelstam). Länsstyrelsens meddelande 2/90.
- Länsstyrelsens samrådsskrivelse 2003-09-07.

C. Beskrivning & riktlinjer: Delområden och objekt

Beteckn.	Innebörd	Läs mera
	Ängs- och hagmark	GPF/GMF 11.5

Skala 1:10000
Miljö- och byggnadskontoret 2004

N16 ÖKULL

Ökull

Natura 2000

A. Beskrivning

Natura 2000-område

Regeringen godkände 1998 att Ökull skall ingå i det europeiska nätverket Natura 2000 (GPF/GMF 11.10). Området har enligt länsstyrelsen följande kännetecken:

”Naturbetesmarker med artrik flora. Kalk-oligotrofa sjöar med Chara-vegetation samt sällsynta arter bl a ag. Extremrikkärr med orkidéer. Lövsumpskogar och ädellövhogar.”

Oligotrof = näringsfattig.

Chara = en grupp kryptogamväxter.

Naturförhållanden

Området ligger mellan Axvall och Varnhem, strax söder om Rv49, och utgör den sydligaste delen av Vallebygdens kuperade kamelandskap. Här finns långsträckta åsryggar, kärr, småsjöar och stora björkskogsdominerade sumpskogar.

Strax norr om Ökullasjön ligger Tjursberg, som är ett par mindre moränåsar med rik flora. Öster om sjön ligger Getaryggen, en bitvis ganska brant ås kantad av fuktig lövskog. Norr om Getaryggen finns betade hagmarker.

Områdets svampflora är mycket rik, med flera rödlistade arter. Även floran i övrigt är rik, med t ex flera orkidéarter.

Besöksanordningar

Området nås bäst från väg 2683 Axvall-Varnhem, varifrån en enkel väg leder in mot Ökullasjön.

B. Riktlinjer

Blivande naturreservat

Länsstyrelsens ambition är att säkerställa området som naturreservat, varvid en skötselplan sannolikt kommer att upprättas. I samband därmed kommer ansvarsfördelningen för områdets framtida skötsel att preciseras, liksom möjligheterna för eventuella skötselbidrag.

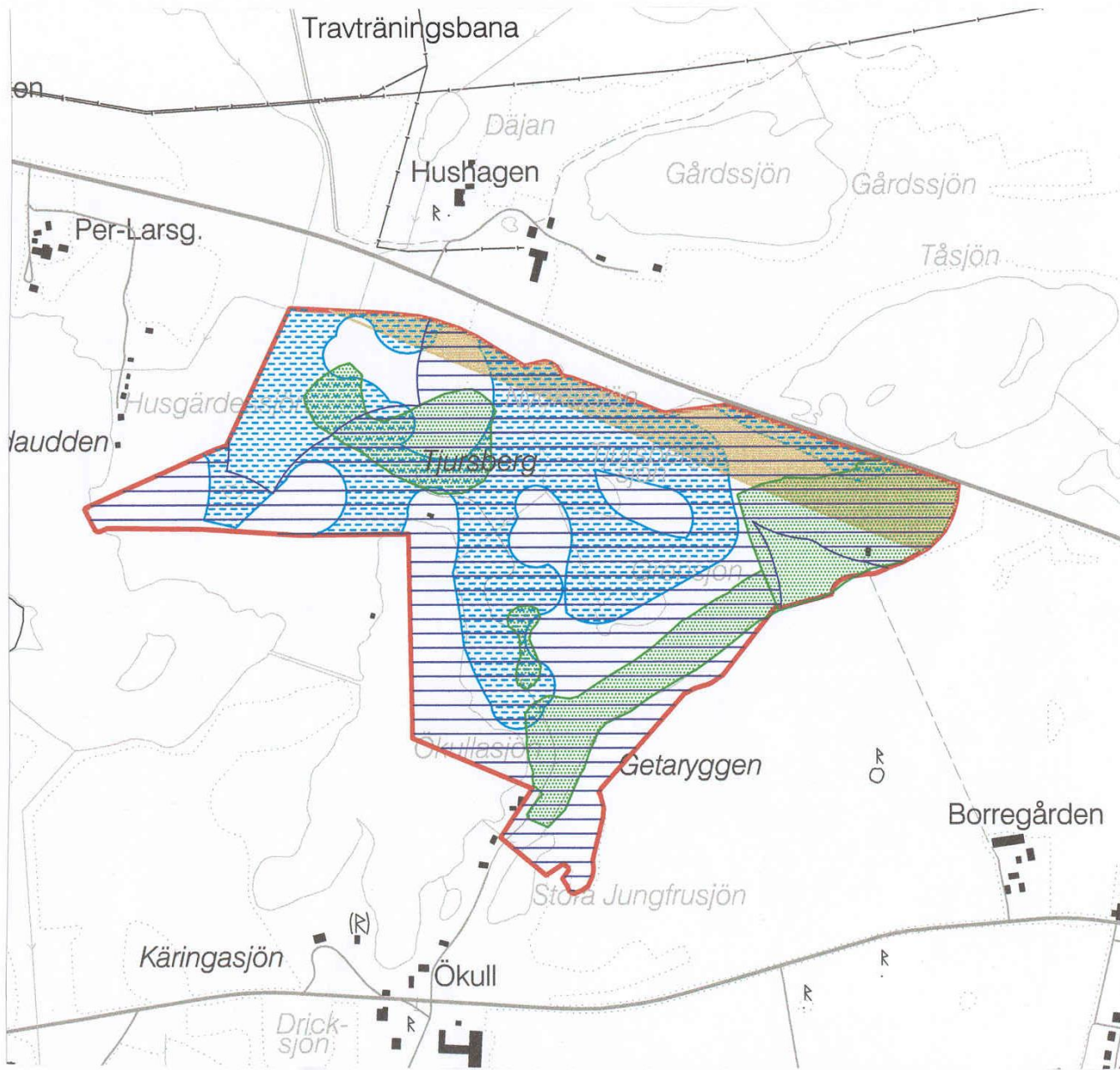
Området förvaltas av markägarna. Skara kommun har ingen avvikande uppfattning om dess användning och skötsel.

Ytterligare information:

- Ängs- och hagmarker i Skara kommun (C Edelstam). Länsstyrelsens meddelande 2/90.
- Våtmarker i Skaraborgs län. Länsstyrelsen 1991.
- Nyckelbiotopsinventering i Skara kommun. Skogsvårdsstyrelsen 1994.
- Ökull 8:1 och Klostret 6:1. Dokumentation av natur- och kulturmiljövärden i ett hagmarksområde samt skötselplan (K Höök). Miljö- och hälsoskyddskontoret 1994.
- Sammanställda artlistor. Västgötabergets svampklubb 1999.
- Länsstyrelsens samrådsskrivelse 2003-09-07.

C. Beskrivning & riktlinjer: Delområden och objekt

Beteckn.	Innebörd	Läs mera
	Våtmark	GPF/GMF 11.4
	Ängs- och hagmark	GPF/GMF 11.5
	Strandskydd	GPF/GMF 11.11

Skala 1:10000
Miljö- och byggnadskontoret 2004

N17 BOTORP

Botorp

Natura 2000

A. Beskrivning

Natura 2000-område

Regeringen godkände den 1 april 2004 att Botorp skall ingå i det europeiska nätverket Natura 2000 (GPF/GMF 11.10). Området omfattar cirka 47 ha, och har enligt länsstyrelsen följande kännetecken:

”Utmed Flian vid Botorp finns ett småskaligt odlingslandskap med små åkrar, stenmurar, hagmarker och skogsdungar. Utmed vattendraget finns mader som hävdas genom slåtter och efterbete. Området är mångformigt med stora botaniska värden och ett rikt fågelliv. Den stora arealen våtmarksslåtter bidrar till det höga naturvärdet” (1995).

”Välhävda slåttermader och naturbetesmarker med artrik flora. Stora värden för fågellivet. Representant för de försvinnande slåttermaderna i länet. Hotad art. Klass 1 äng och hage. NBO” (2003).

mad, sydsvenskt ord för slåtterkärr, särskilt sådant som tidvis översvämmas av sötvatten (NE).

Kulturlandskap av riksintresse

Maderna vid Botorp är av riksintresse för naturvärden (GPF/GMF 11.1). Utmed Flian vid Botorp finns ett småskaligt odlingslandskap med små åkrar,

stenmurar, hagmarker och skogsdungar. Utmed ån finns mader som sedan mycket länge hävdats genom slåtter och efterbete. Området är mångformigt med stora botaniska värden och ett rikt fågelliv. Den stora arealen med våtmarksslåtter bidrar till det höga naturvärdet.

Besöksanordningar

Området är tillgängligt enligt allemansrätten, men har inga särskilda besöksanordningar. Den som vill besöka området rekommenderas kontakta markägaren.

B. Riktlinjer

Bevarandeplan

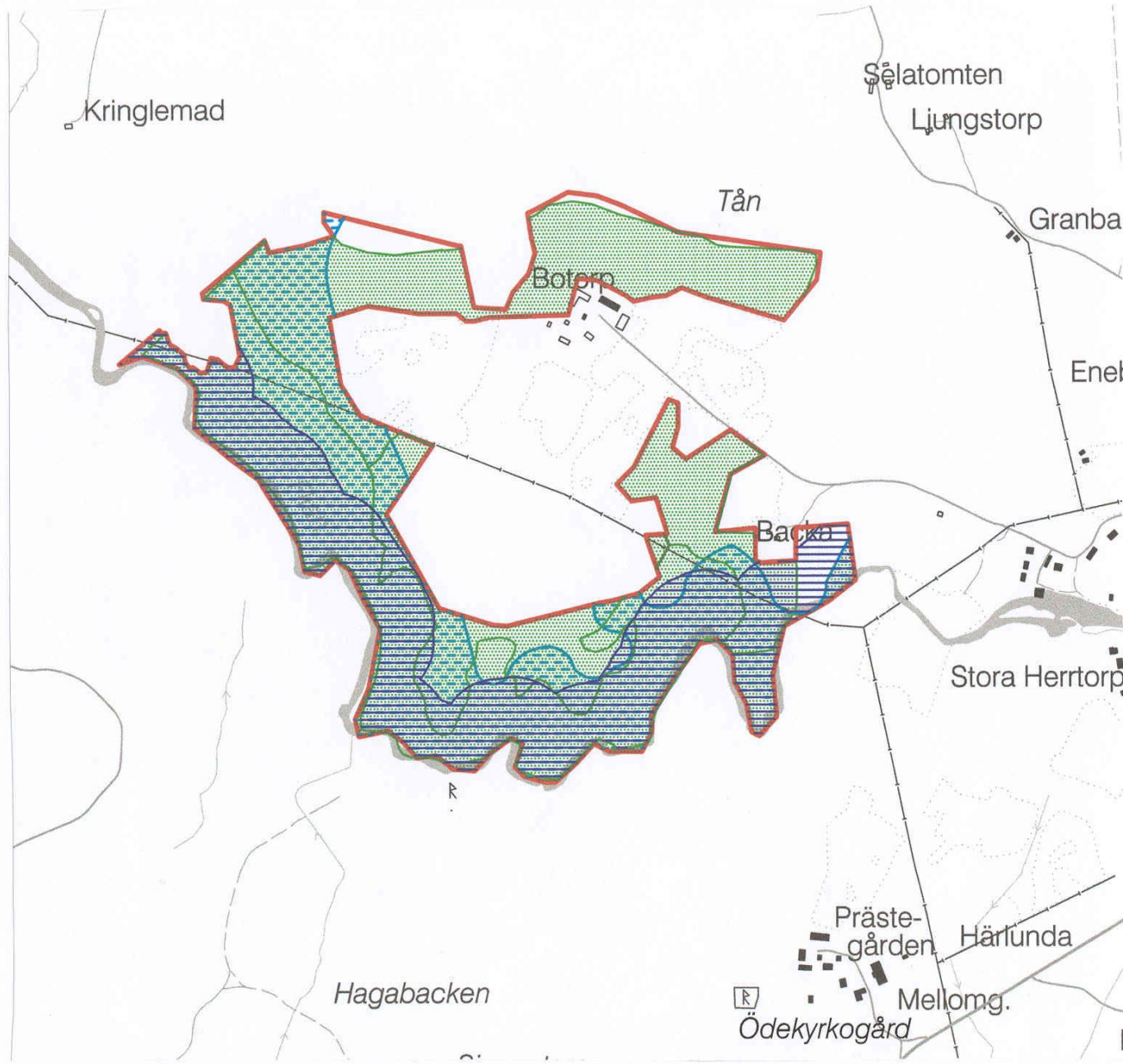
Länsstyrelsen kommer att upprätta en bevarandeplan för området. Denna skall fungera som vägledning för olika aktörer t ex fastighetsägare, stat och kommun.

Områdets stora naturvärden är ett resultat av att mader, betesmarker etc under lång tid skötts med traditionella metoder. Att det kan fortsätta även i framtiden är en förutsättning för att områdets natur- och kulturvärden bevaras varför både stat och kommun bör ha beredskap för att i samråd med markägaren och på lämpligaste sätt stödja detta arbete.

Området förvaltas av markägaren. Skara kommun har ingen avvikande uppfattning om dess användning och skötsel.

Ytterligare information:

- Ängs- och hagmarker i Skara kommun (C Edelstam). Länsstyrelsens meddelande 2/90.
- Natura 2000. Förslag på områden i Skaraborgs län. Länsstyrelsen Skaraborg november 1995.
- Länsstyrelsens samrådsskrivelse 2003-09-07.
- Protokoll från regeringssammanträde 2004-04-01.

C. Beskrivning & riktlinjer: Delområden och objekt

Beteckn.	Innebörd	Läs mera
	Våtmark	GPF/GMF 11.4
	Ängs- och hagmark	GPF/GMF 11.5
	Strandskydd	GPF/GMF 11.11

Skala 1:10000
Miljö- och byggnadskontoret 2004

N18 RÖSJÖ MOSSE

Rösjö mosse

Natura 2000

A. Beskrivning

Natura 2000-område

En mindre del av Rösjö mosse ligger i Skara kommuns sydvästra del. Större delen av mossen ligger i Vara och Falköpings kommuner.

Regeringen godkände den 1 april 2004 att Rösjö mosse skall ingå i det europeiska nätverket Natura 2000 (GPF/GMF 11.10). Området har enligt Länsstyrelsen följande kännetecken: ”Stort sammanhängande mossekomplex som till största delen är orört. Rikt fågelliv (...). Myrskyddsplan.”

mosse, våtmark eller myr vars vatten (till skillnad från kärr) härstammar direkt från nederbörden.

Riksintresse för naturvärden

Området är av riksintresse för naturvärden (GPF/GMF 11.1).

Naturförhållanden

Rösjön och Rösjö mosse utgör ett mycket stort och relativt orört myrkomplex med stora naturvårdsvärden. Det är Skaraborgs största mosse, och omfattar cirka 5.000 ha varav cirka 2.000 ha är Natura 2000-område. Dess vegetation är typisk för en högmosse, men här finns även mindre vanliga arter t ex klockljung och dvärgbjörk. Mossen har ett individ- och

artrikt djurliv och hör från ekologisk synpunkt intimt samman med det närbelägna Hornborgasjöområdet.

Området är särpräglad och ålderdomligt, och kan ge besökaren en stark känsla av att befinna sig långt från civilisationen.

Den mindre del som ligger i Skara kommun är tyvärr relativt kraftigt påverkad av dikningsföretag och andra ingrepp.

Tillgänglighet

Besökare kommer oftast via Bastöna hembygdsgård i Vara kommun, eller via en mindre väg söderifrån i Falköpings kommun. De delar av området som ligger i Skara kommun nås bäst med cykel via enskilda skogsvägar.

B. Riktlinjer

Bevarandeplan

Länsstyrelsen skall upprätta en bevarandeplan för området. Denna kommer att fungera som vägledning för olika aktörer t ex fastighetsägare, stat och kommun.

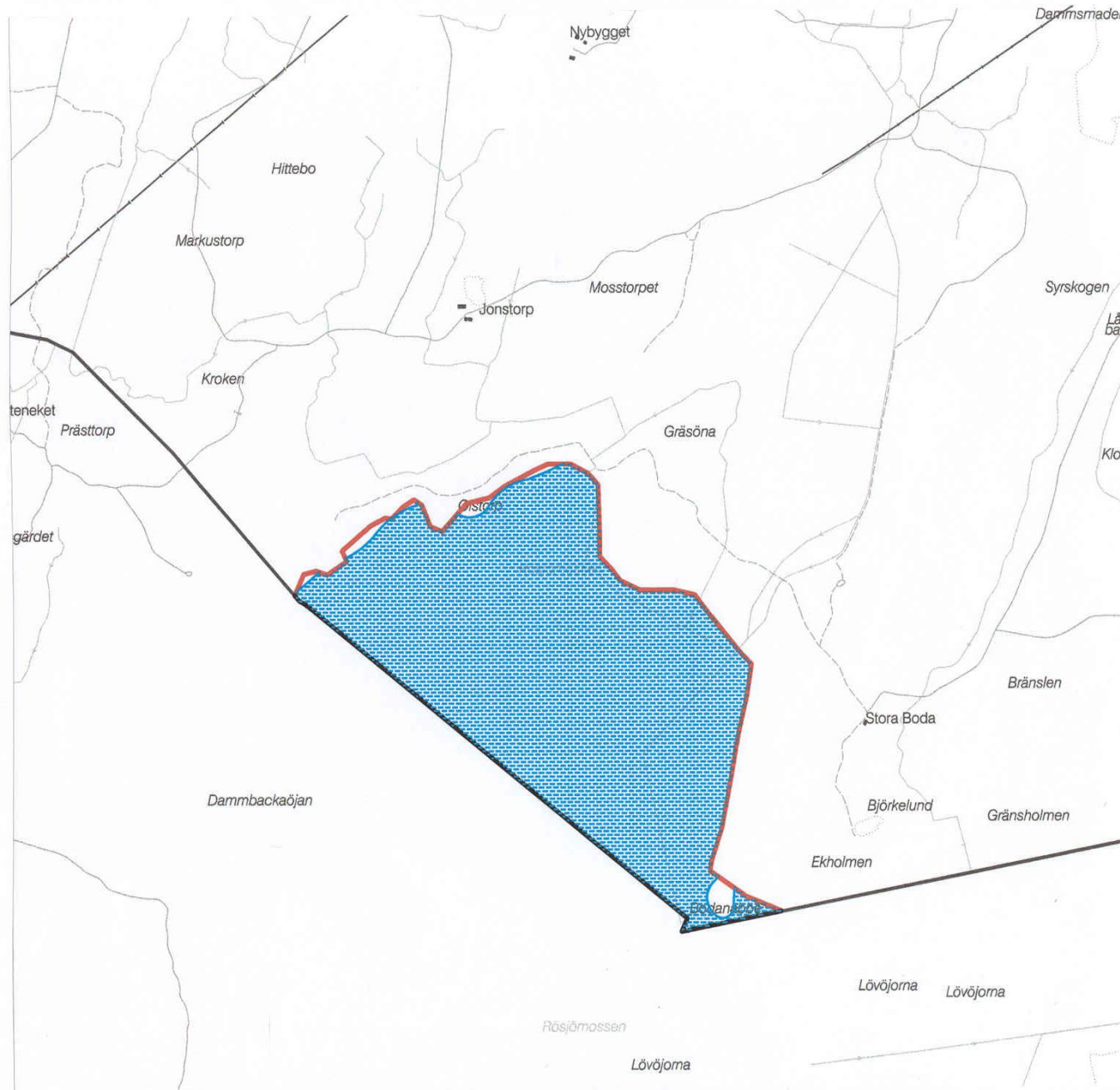
Utredning pågår om det finns behov att förstärka skyddet genom att bilda naturreservat.

Ytterligare information:

- Naturvårdsprogram för Skaraborgs län. Länsstyrelsen 1984.
- Myrskyddsplan för Sverige. Naturvårdsverket 1994.
- Länsstyrelsens samrådsskrivelse 2003-09-07.
- Protokoll från regeringssammanträde 2004-04-01.

C. Beskrivning & riktlinjer: Delområden och objekt

Beteckn.	Innebörd	Läs mera
	Våtmark	GPF/GMF 11.4

Skala 1:20000
Miljö- och byggnadskontoret 2004

N19 RUDERNA

Ruderna

Natura 2000

A. Beskrivning

Natura 2000-område

Regeringen godkände den 1 april 2004 att Ruderna skall ingå i det europeiska nätverket Natura 2000 (GPF/GMF 11.10). Området omfattar cirka 14.5 ha, och har enligt länsstyrelsen följande kännetecken:

”Synnerligen artrika naturbetesmarker av en karaktär som är ovanlig att finna idag. Rik förekomst av låsbräken, slättergubbe m fl krävande arter. Klass 1 äng och hage.”

Naturförhållanden

Ruderna ligger strax söder om väg 2695 Härlunda – Stenum. Området består av mycket omväxlande, öppna och flacka hagmarker på sandig moränmark. Det är ett botaniskt och kulturhistoriskt mycket värdefullt område med flera välutvecklade och värdefulla vegetationstyper. Det har en tilltalande landskapsbild, omgivet av skog men med vidsträckta utblickar mot Billingen.

Tillgänglighet

Området nås från väg 2695. Besökare förutsätts visa hänsyn till jordbruksdriften och de boende.

B. Riktlinjer

Bevarandeplan

Länsstyrelsen skall upprätta en bevarandeplan för området. Denna kommer att fungera som vägledning för olika aktörer t ex fastighetsägare, stat och kommun.

Fornlämningar

Fornlämningar och fornfynd är skyddade enligt kulturminneslagen. Skyddet gäller också för ett skyddsområde runt fornlämningarna (GPF/GMF 12.5).

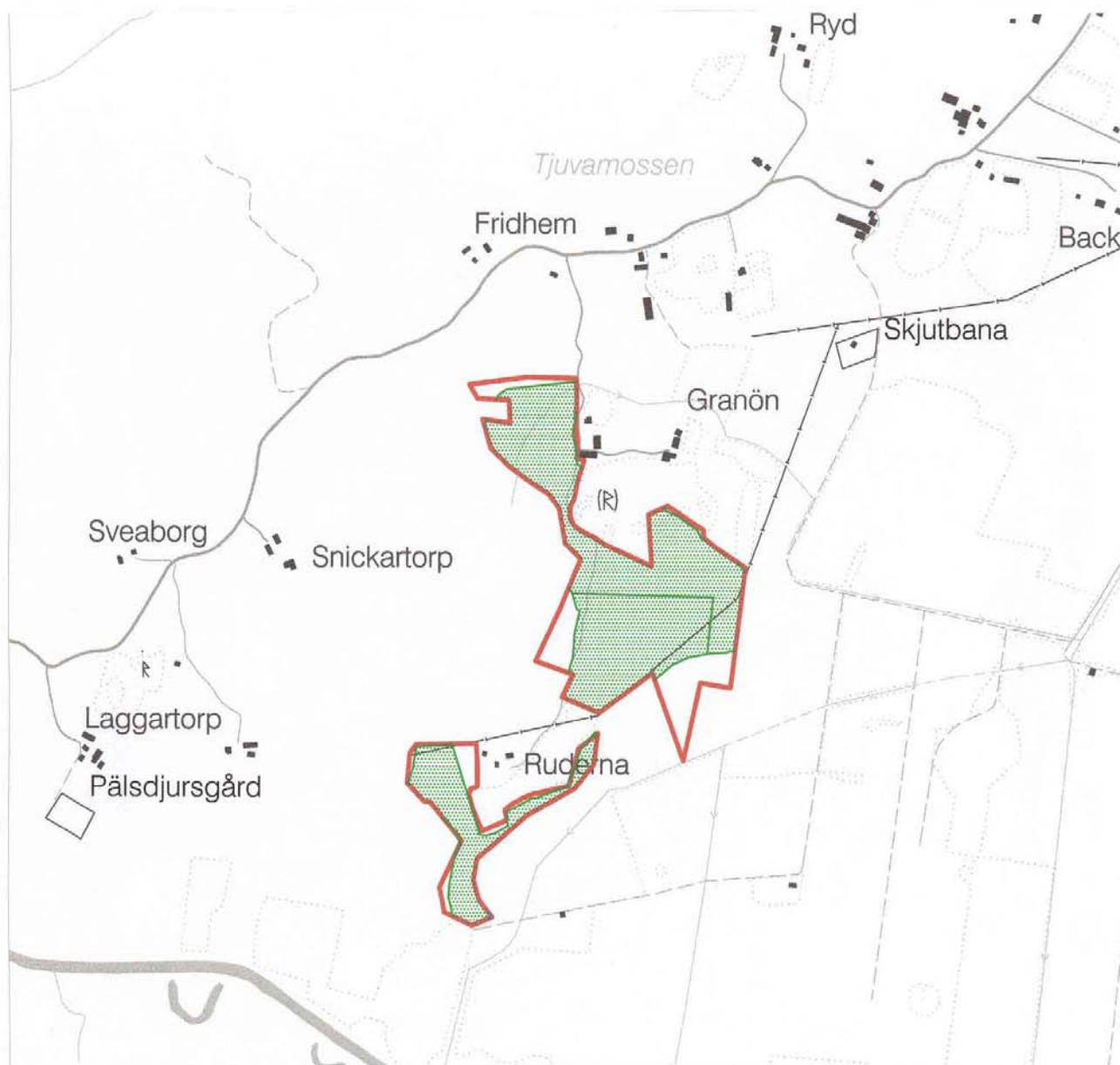
Området förvaltas av markägaren. Skara kommun har ingen avvikande uppfattning om dess användning och skötsel.

Ytterligare information:

- Ängs- och hagmarker i Skara kommun (C Edelstam). Länsstyrelsens meddelande 2/90.
- Länsstyrelsens samrådsskrivelse 2003-09-07.
- Protokoll från regeringssammanträde 2004-04-01.

C. Beskrivning & riktlinjer: Delområden och objekt

Beteckn.	Innebörd	Läs mera
	Ängs- och hagmark	GPF/GMF 11.5

Skala 1:10000
Miljö- och byggnadskontoret 2004

Hökaberg

Natura 2000

A. Beskrivning

Natura 2000-område

Hökaberg ligger i kommunens nordöstra del, alldeles intill gränsen mot Skövde kommun och strax norr om f d järnvägen Skara – Timmersdala.

Regeringen godkände den 1 april 2004 att Hökaberg skall ingå i det europeiska nätverket Natura 2000 (GPF/GMF 11.10). Området omfattar cirka 9 ha, och har enligt länsstyrelsen följande kännetecken:

”Betesmarksområde i skogslandskap med artrik hävdgynnad flora i de öppnare delarna. De mer slutna områdena har karaktär av skogsbete. Vålhävdade, mycket fina naturliga fodermarker.”

Naturförhållanden

Hökaberg är en mindre jordbruksfastighet i skogslandskapet. Området är särpräglat, och dess små åkrar, hagmarker, imponerande stenmurar och odlingsrösen ger ett ålderdomligt intryck.

Fornlämningssmiljö av riksintresse

Hökaberg ligger inom ett större område som är av riksintresse p g a förekomsten av lågtekniska järnframställningsplatser. Läs mer i avsnitt R15.

Tillgänglighet

Området nås från väg 2746 varifrån en grusväg leder in mot nordost på den f d järnvägsbanken.

B. Riktlinjer

Blivande naturreservat

Området ägs och förvaltas av Sveriges naturskyddsförening SNF, Skövdeavdelningen.

Länsstyrelsens ambition är att säkerställa området som naturreservat. I samband därmed kommer ansvarsfördelningen för områdets framtida skötsel att preciseras, liksom möjligheterna för eventuella skötselbidrag.

Skara kommun har ingen avvikande uppfattning om dess användning och skötsel.

Fornlämningar

Fornlämningar och fornfynd är skyddade enligt kulturminneslagen. Skyddet gäller också för ett skyddsområde runt fornlämningarna (GPF/GMF 12.5).

Ytterligare information:

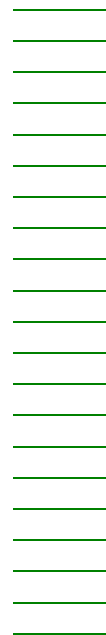
- Ängs- och hagmarker i Skara kommun (C Edelstam). Länsstyrelsens meddelande 2/90.
- Länsstyrelsens samrådsskrivelse 2003-09-07.
- Protokoll från regeringssammanträde 2004-04-01.

C. Beskrivning & riktlinjer: Delområden och objekt

Beteckn.	Innebörd	Läs mera
	Ängs- och hagmark	GPF/GMF 11.5

Skala 1:10000
Miljö- och byggnadskontoret 2004

OMRÅDEN MED LANDSKAPSBILDSSKYDD No

Områden med landskapsbildsskydd

För två områden i Skara kommun gäller en äldre form av skydd för landskapsbilden. Områdena har bildats med stöd av den lydelse naturvårdslagen 19 § hade före 1975, då paragrafen omformulerades för att avse s k naturvårdsområden.

Skyddet beslutades av Länsstyrelsen för vissa områden för att reglera bebyggelse, vägar och andra anläggningar som kunde påverka landskapsbilden negativt.

Läs mer i GPF/GMF 11.8.

I Skara kommun finns två områden med skydd för landskapsbilden:

No1 VALLE
(Valleområdet)

No2 SYDBILLINGEN
(Öster om Hornborgasjön)

No1 VALLE

Valle

Område med landskapsbildsskydd

A. Beskrivning

Landskapsbildsskydd

Områden med landskapsbildsskydd skall numera, formellt sett, betraktas som naturreservat enligt 7 kap 4 § miljöbalken (GPF/GMF 11.8).

Riksintresse

Valle är den mellansvenska israndzonens mest komplexa del, ekologiskt mångformigt med rik flora och fauna. Det är ett värdefullt kulturlandskap med många fornlämningar, och har mycket stor betydelse för friluftslivet. Så gott som hela området är av riksintresse för naturvård, kulturminnesvård & friluftsliv.

Odlingslandskap

Större delen av området är prioriterat i länsstyrelsens bevarande- och åtgärdsprogram för värdefullt odlingslandskap (GPF/GMF 11.6).

Vägar och vägmiljöer

För Rv49 gäller byggnadsförbud intill 30 meter från vägområdet. För övriga allmänna vägar gäller 12 meter. De allmänna vägarna 2749, 2750 och 2751 i Valle samt den enskilda vägen R383U till Öglunda - Slättängs fritidshusområden har högsta bevarandevärde (klass I) i länsstyrelsens inventering av kulturhisto-

riskt värdefulla vägar. Väg 2747 har klass III enligt samma inventering. Även de enskilda vägarna Höjen-torp-Torp, Lerdala-Backgården ("Åbovägen") och Skärv-Höjentorp ("Skärvagata") har mycket stora miljövärden (GPF/GMF 12.6).

B. Riktlinjer

Länsstyrelsens tillstånd krävs för

1. nybebyggelse utom för jordbrukets behov,
2. barrskogsodling på åker och betesmark,
3. framdragande av luftledning,
4. ny täkt av sten, grus, sand, lera, morän, matjord och torv,
5. vägdragning utom brukningsvägar för jordbrukets behov samt
6. upplag, utfyllnad eller tippning utom för skogs- & jordbrukets behov.

Bebyggelse och markanvändning

Skara kommun delar de bedömningar som utgör underlag för föreskrifterna. Tillstånd bör ges där det finns särskilda skäl. Särskilda skäl för att få uppföra en ny byggnad kan vara att den på ett varsamt sätt kompletterar en befintlig husgrupp eller att den utgör ersättning för befintlig byggnad. En förutsättning är att va-frågor och tillfart kan lösas på godtagbart sätt. Inför permanentning av fritidshus skall i princip samma bedömning göras som för nya åretrunthus. När fritidshus får större bruttoarea än 70 m² bedöms möjligheten till åretrunboende öka påtagligt vilket inom vissa områden kan ge negativa effekter. Även här gäller att undantag

både kan och bör göras där särskilda skäl finns.

Begreppet *nybebyggelse* har tidigare tolkats som helt nya byggnader, inte tillbyggnader. Tolkningen har dock ifrågasatts av Länsstyrelsen 2005.

Miljö av riksintresse

Enligt 3 kap 6 § miljöbalken skall områden av riksintresse skyddas mot åtgärder som kan leda till påtaglig skada för natur- eller kulturmiljön eller friluftslivet.

Vägnät

Området berörs av planerad ombyggnad av Rv49, se R21.

Vandringsleder

I Valle finns ett stort antal vandringsleder och stigar som bör knytas samman för att bilda ett sammanhängande system. Se GPF/GMF 13.3 och avsnitt 3.1.

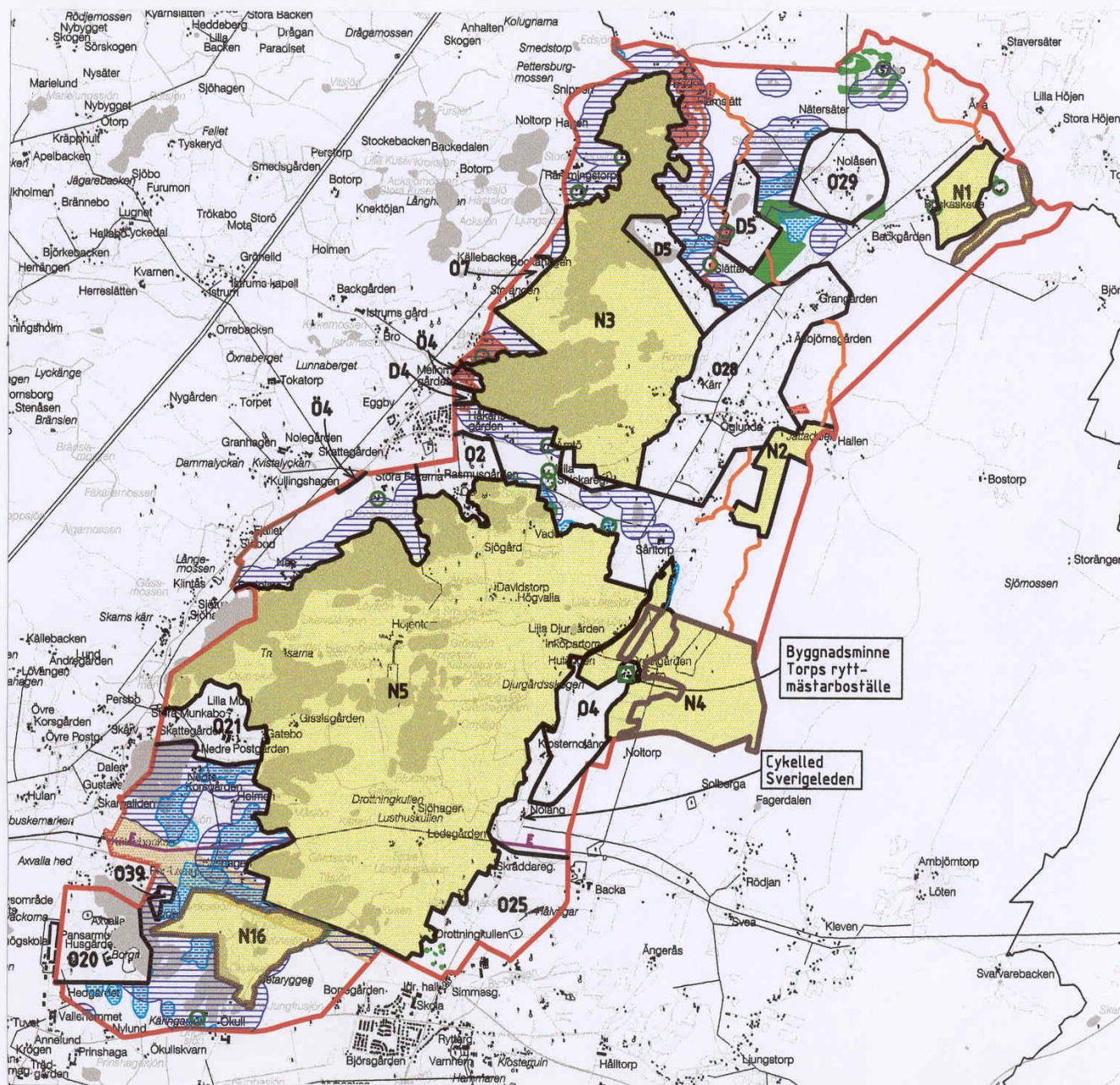
Vägmiljöer

Vid tillstånds- och bidragsprövning för de allmänna vägarna 2749 och 2751 samt för ovannämnda enskilda vägar skall samma principer gälla som för väg 2750 (se N5).

Ytterligare information:

- Föreskrifter till skydd för landskapsbilden i Valleområdet. Länsstyrelsens beslut 4 januari 1972.
- Kultur på väg. Inventering av bevarandevärda vägmiljöer. Länsstyrelsen 1997.

C. Beskrivning & riktlinjer: Delområden och objekt

Beteckn.	Innebörd	Läs mera
D5	Slåttång: Defaljplan gäller	D5
Ö4	Fördjupad översikts- plan skall upprättas	Ö4
0	Särskilda riktlinjer	02, 04, 07, 020 021, 025, 028, 029 038, 039,
	Naturreservat	N1, N2, N3, N4, N5
N16	Natura 2000	N16
	Samlad bebyggelse	GPF/GMF 2.4
	Våtmark	GPF/GMF 11.4
	Ängs- och hagmark	GPF/GMF 11.5
	Strandskydd	GPF/GMF 11.11
	Reservat för ombyggnad av Rv 49	R 21
	Kulturhistoriskt värde- full byggnad	GPF/GMF 12.3
	Byggnadsminne Torp- se objektbeskriv- beskrivningarna	GPF/GMF 12.4
	Vandringsled	GPF/GMF 13.3
E	Huvudledning för elektricitet	GPF/GMF 16.3

Skala 1:50000
Miljö- och byggnadskontoret 2004

No2 SYDBILLINGEN

Sydbillingen

Område med landskapsbildsskydd

A. Beskrivning

Landskapsbildsskydd

Områden med landskapsbildsskydd skall numera, formellt sett, betraktas som naturreservat enligt 7 kap 4§ miljöbalken (GPF/GMF 11.8).

Riksintresse

Billingen är ett platåberg av internationellt intresse. Slutningen mot Hornborgasjön är rik på fornlämningar, och innehåller ett värdefullt ålderdomligt kulturlandskap. Området har stor betydelse för friluftslivet, och ingår i ett större landskapsbildsskyddsområde som till större delen ligger i Falköpings kommun, och sträcker sig ned till Almeö.

Hela området är av riksintresse för naturvård, kulturminnesvård och friluftsliv (GPF/GMF 11.1, 12.1, 13.1).

Odlingslandskap

Området är prioriterat område i länsstyrelsens bevarande- och åtgärdsprogram för odlingslandskapets natur- och kulturvärden i Skaraborgs län 1992 och 1996 (GPF/GMF 11.6).

Värdefull vägmiljö

Väg 2687 är, enligt länsstyrelsens inventering 1997, bevarandevärd vägmiljö klass III (GPF/GMF 12.6).

Byggnadsförbud vid väg:

För väg 2687 gäller byggnadsförbud intill 12 meter från vägområdet.

B. Riktlinjer

Länsstyrelsens tillstånd krävs för

- nybebyggelse utom för jordbrukets behov,
- skogsodling på tidigare inte skogbevuxen mark,
- luftledning,
- ny täkt av sten, grus, sand, lera, morän, matjord och torv,
- vägdragning utom brukningsvägar för jordbrukets behov samt
- upplag, utfyllning eller tippning utom för skogs- eller jordbrukets behov.

Bebyggelse och markanvändning

Skara kommun delar de bedömningar som är underlag för föreskrifterna. Kommunen kommer inte att tillstyrka undantag om det inte finns särskilda skäl. Särskilda skäl för helt ny byggnad kan vara att den kompletterar en befintlig husgrupp där landskapsbilden inte påverkas negativt, eller att den utgör ersättning för befintlig byggnad. En förutsättning är också att va-frågorna kan lösas på godtagbart sätt.

Begreppet *nybebyggelse* har tidigare tolkats som helt nya byggnader, inte

tillbyggnader. Tolkningen har dock ifrågasatts av Länsstyrelsen 2005.

Miljö av riksintresse

Enligt 3 kap 6 § miljöbalken skall områden av riksintresse skyddas mot åtgärder som kan leda till påtaglig skada för natur- eller kulturmiljön eller friluftslivet.

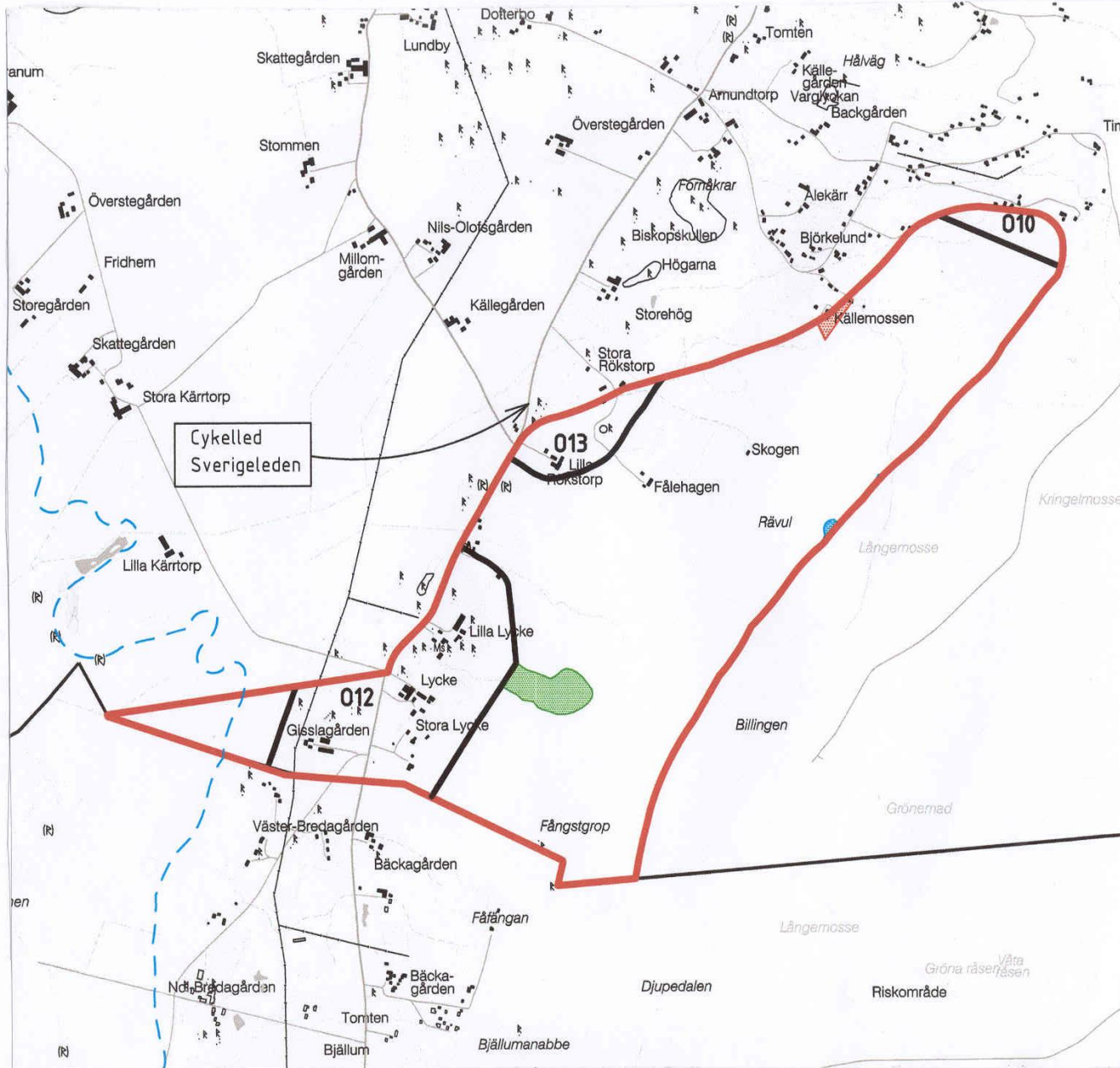
Markradon

Områdets västra delar är högriskområde för markradon. Alla nya byggnader där människor stadigvarande vistas skall grundläggas radonsäkert. Även om- och tillbyggnader skall göras radonsäkra där så är möjligt.

Områdets östra delar är normalriskområde (GPF/GMF 9.4).

Ytterligare information:

- Föreskrifter till skydd för landskapsbilden öster om Hornborgasjön. Länsstyrelsens beslut den 28 juni 1971.
- Kultur på väg. Inventering av bevarandevärda vägmiljöer. Länsstyrelsen 1997.
- <http://www.hornborga.com>

C. Beskrivning & riktlinjer: Delområden och objekt

Beteckn.	Innebörd	Läs mera
010	Åsaliden	010
012	Lycke	012
013	Amundtorp	013
	Samlad bebyggelse	GPF/GMF 2.4
	Våtmark	GPF/GMF 11.4
	Gräns för värdefull våtmark enligt CW-listan	GPF/GMF 11.4
	Ängs- och hagmark	GPF/GMF 11.5

Skala 1:20000
Miljö- och byggnadskontoret 2004